

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 52 (312)

TORONTO, Ontario, 1955 m. gruodžio (December) mėn. 29 d.

Kaina 10¢

The Lights of
Homeland
Lithuanian Weeklies
Published by the
Lithuanian U.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa
SAVAITRAŠTIS
Leidžia
Kanados Lietuvių Kultūros
Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

SVEIKINAM SKAITYTOJUS, BENDRADARBIUS, REMĖJUS, BICIULIUS IR VISUS TAUTIECIUS, SULAUKUSIUS NAUJŲ METŲ!

GERIAUSIOS SĖKMĖS IR ISTVERMINGOS VILTIES!

"Tėviškės Žiburiai" leidėjai,
redakcija ir administracija.

Naujiesiems metams

Kai pabūsime sausio 1 d. rytą, gal niekas nebus aplink mus pasikeitę. Bet kalendorius rodytų, kad nauji metai prasidėjo. Vakarykštę dieną juokomis jau vadinsime "pernai". Praeis dar kelias savaitę ar mėnesį ir toji vakarykštė diena tikrai bus virtusi pernykštė.

Gyvename nei aplinkos, nei pačių savęs kitimo nepastebėdami. O tačiau gyvenimas yra vykimas ir amžinas kitimas. Jo vertinimas yra sąlyginis. Jis atrodo labai trumpas, praleikęs nejučia, tačiau smulkiau savąjį kelią apdūmojant jis kažkaip išysta. Kiek daug pergryvimo kiekvieno iš mūsų! Kiek kartų buvome sveikinami bičiulių ir Naujųjų Metų proga. Dažniausiai tai primdamas su linksma šypsena, lyg tam tikrą žaidimą. Nes ir tą metų savartos dieną visada esame linke smagia nerūpestingo žaismo diena paversti. Ne rūpestiams ji skirta. Ji puotomis užpiama ir linksmybėmis, nors ta diena žmonės vienodai gyvena — ne vien džiaugiasi ir džiūgauja, bet ir kenčia, ir serga, ir miršta, ir kovoja, ir laimi ir pralaimi...

O vis dėlto tai prasminga diena. Diena, kuri mums primena, kad žemiškojo kelio pakopomis vienu masteliu slinktelėjome ar kilstelėjome. Tik viena pakopė. Nedaug. Bet kiek ji yra? Jei jaunuolis veržiasi neramiu žvilgsniu augštin, pasiryžęs vienu ypu bent per dvi-tris pakopas šokti, tai subrendęs viduramžis jau su nerimu taria: "Jau vėl vieni praejo!" Kas žino, kiek jų dar teks pergryvinti?... Skubėti nėra kur. Tai ne mūsų rūpestis. Skubina mus kažkas nepažįstamas variklis, "Kūrėjo užsakas" visatos mechanizmas. Lekia ir skuba kosminiai kūnai bei sistemos, skuba, virste verda mūsų mažosios žemelės gyvenimas, skuba ir žmogus. Bet ar žino kas, kodėl ir kur?

Zmogui neužteko savo paties kojomis vaikščioti. Jis pasijungė sau gyvuli. Taip buvo patogiui ir greičiau. Siekdamas didesnio tempo, jis išrado mašiną — laivą, traukinį, automobilį, lėktuvą... Jis jau skraido kelių šimtų mylių per valandą greičiu. Vis skuba, bet... kur? Zmogus, beabejo, siekia laimės. Bet kažin ar nutrūktgalviškas tempas gali būti didesnės laimės laidas? Nutrūktgalviškas skubėjimas individui dažnai baigiasi katastrofa. Duok Dieve, kad neištiktų kokios avarijos ir į siautulingas lenktynes stotjus žmonijos. Technikos pranašai nurodinėja vis naują laimėjimų datą — tada tai pakabinsime dirbtinį žemės satelitą, tada tai skrisime į mėnulį, nuo tada/ tai Atlantą perkristi poros valandų užteks ir tt. ir tt. Visa tai gražu ir ūkišku mastu matuojant labai vertinga. Bet argi tada jau žmogui nieko nebėsa kys metų savartos naktis? Argi tada seneliai nebeapsakos vaikščiams apie... anuos geruosius praetities laikus? Ir kažin ar jie kartais nebus teisūs?...

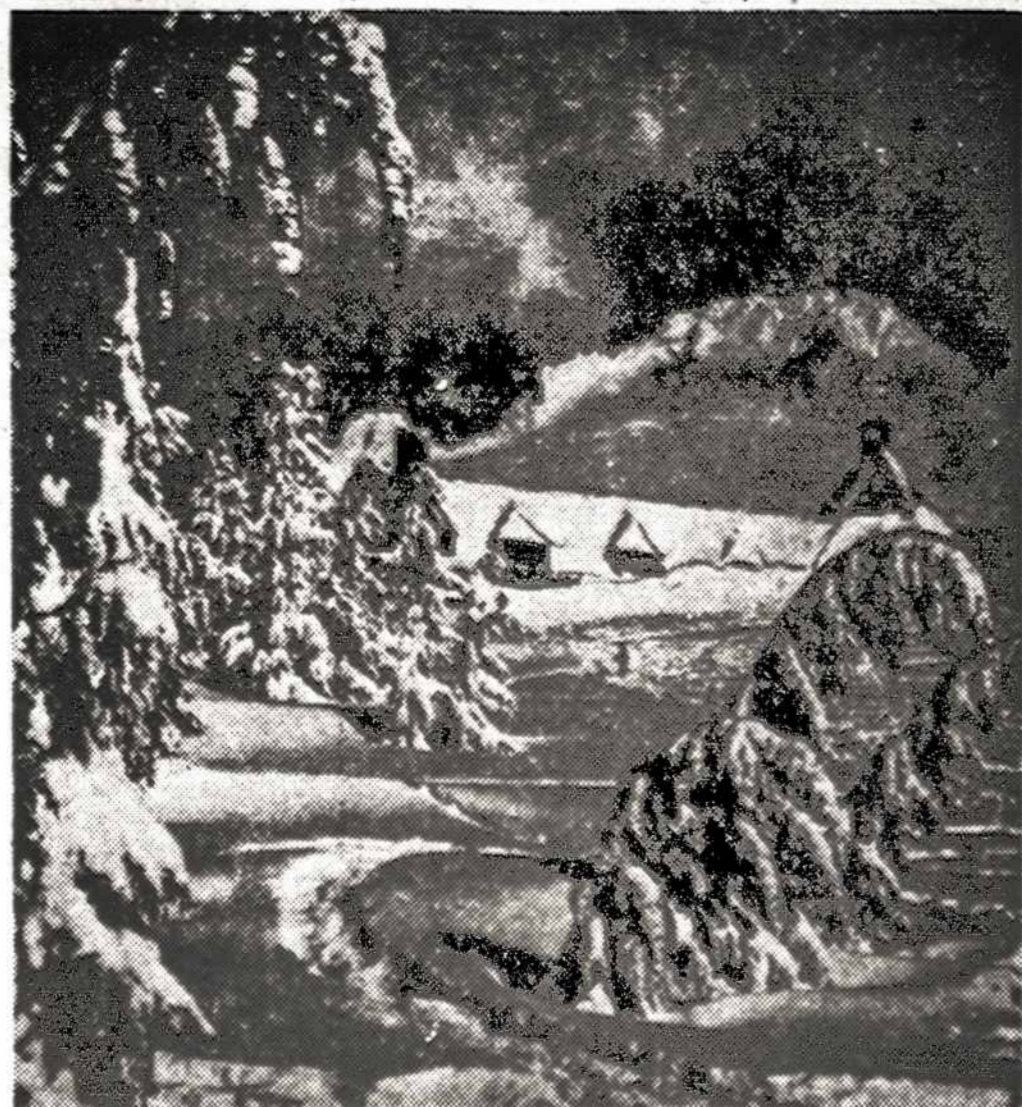
Reikalauja antireliginės propagandos

Paskutiniame nr. sovietų jūrininkų organas "Sovietski Flot" reikalauja pradėti naują antireliginį vaju jūrininkų tarpe. "Kiekvienas sovietų jūrininkas turi būti pilnas kovingo ateizmo dvasios". Esą atėjus laikas imtis energingų priemonių užgnaužti jūrininkuose religiniam jausmui. "Ateistinė propaganda jūrininkuose pastaruoju metu per daug susilpnėjo, per paskutinius tris mėn. ateizmo propagandistai surengė vos vieną paskaitą apie tikybą — mokslo bei pažangos prieš". Reikia mobilizuoti viso Juodosios Jūros laivyno propagandos priemonės kovai prieš pasakas apie šventuosius, dievus ir pasaulio sukūrimą. Kiekviename laive reikėtų organizuoti daugybę paskaitų, kad mūsų liaudies jūrininkai žinotų mokslo pažūrą į gyvenimą ir tuo būdu įgautų daugiau pasitikėjimo sovietinės valstybės jėga".

Prieš ketelį mėn. panašiai rašė ir sausumos kariuomenės organas "Krasnaja Zvezda", reikalaujama geriau organizuoti antireliginės propagandos kariuomenėje. Tai rodo, kad ir po 30 m. įtemptos kovos su religija, komunistas tebėra priverstas kovoti su ja ir toliau. Būdinga, kad tai dedasi komunizmo išauklėto kartoj.

NAUJA RESPUBLIKA

Sudanas 54 metus buvo valdomas D. Britanijos ir Egipto. Pastaraisiais metais nepriklausomybės sąjūdis tiek sustiprėjo, kad krašto valdovai buvo priversti duoti platesnę savivaldą ir paždėti pilną nepriklausomybę, jeigu gyventojai plebiscito keliu pasisakys ta nori. Dabartinė Sudano vyriausybė nusprendė betgi nelaukti plebiscito ir pasiūlė kraštą nepriklausomai. Parla-

Ziemojančią tėviškę prisimenant

Į lietuvių visuomenę.

Lietuviai, Prieš 12 metų Hitlerio okupuotoje Lietuvoje buvo sudarytas Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Jį sudarė visos politinės partijos ir kovos sąjūdziai vieningu sutarimu. 1944 m. Vasario 16 d. deklaracijoje, toje Lietuvos Tautos Laisvės Chartoje, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas iškilmingai išpareigojo tol vadovauti lietuvių tautos kovai, iki Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Tos šventos priesaikos ištesėjimas visiems mums yra įpareigojanti prievolė ir tikslas. Stiprus tautos pavedimu ir talkinamas visų lietuviškųjų veiksmų, VLIKas per eilę metų ėjo Lietuvos reikalų sargybą Vakaruose. Tuo pačiu metu pati tauta vedė ir tebeveda žūbtinę kovą su sovietų okupantu pavergtų Tėvynė. Tūkstančiai didvyriškų žygių liudija mūsų tautos pasiryžimą būti laisva. Tautos kovos didvyriškumas laimi Lietuvos reikalui pasaulio pripažinimą ir paramą.

Kova už mūsų tautos laisvę tuo pat metu vyksta laisvuose Vakaruose. Sovietams nepavyko pateisinti Lietuvai padaryto smurto ir gauti jam pripažinimą. Lietuva kartu su jos kaimynėmis Latvija ir Estija daugumos valstybių yra pripažįstamos laisvųjų tautų lygiateisėmis narėmis, tik Sovietų ginklu okupuotomis. Laisvojo pasaulio padedami ir toliau kovosime, kol Lietuva taps nuo visų okupantų laisva.

Kovos dėl laisvės metams užsitęsiant ir tarptautinei padėčiai kintant, esamomis sąlygomis VLIKas šiuo metu renkasi savo posėdžių Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Čia pasaulio skaitlingiausioje lietuvių išėivijoje jis tikisi rasti gausių talkininkų kovai už Lietuvos laisvę suaktyvinti. VLIKas yra dėkingas šio krašto vyriausybei, kuri, šiandien lemiama įtaigodama pasaulio lietuvių, remia mūsų tautos pastangas išlaisvinti. Šiame krašte taip pat renkasi Pavergtų Tautų Seimas ir veikia kitos tarptautinės institucijos, kurios gali padėti VLIKui sekmingai Lietuvos laisvinimo kovą pslėti.

VLIKo praelyje būdavo nesklaidumų ir pasitaikydavo nesutarimų neesminiais klausimais, kurie nesunkindavo VLIKo darbą. Tie nesutarimai, išnešti viešumon, davė kai kam progos tyčia kelti visuomenėje nepasitikimą, o VLIKo opozicijai suteikti galimumą VLIKui prieštauti ir, ypač pastaruju metu, sąmoningai kenkti jo autoritetui ir orumui.

VLIKas laiku sutarė reikalingas Lietuvos laisvinimo priemonės sustiprinti. Lapkričio mėn. 24-27 dienomis vykusio Niujorke VLIKo sesija pasizymėjo vieningu visų noru pašalinti praetities nesklaidumus ir glaudžiai bendradarbiauti su savąja visuomene

bei lietuviškais veiksmais. Pagrindinės mūsų politinės partijos, kurios demokratinį Lietuvos Seimui laikais atstovavo seimuose 99% lietuvių tautos, kartu su kitų politinių grupių atstovais vieningai įvertino padėtį, vieningai sutarė VLIKo ateities kelią ir Lietuvos išlaisvinimą ir vieningai nutarė jį eiti į tikslą, atidedant į šalį viską, kas trugdė VLIKui darbą dirbti.

VLIKas nepaneigė ir tų, kurie iš bendro darbo traukiasi. Jis supranta, kad jo pastangų sekmingumas priklausys, kiek tos pastangos bus savos visuomenės remiamos. Todėl priimtoji rezolucijoje VLIKas kviečia visus apsiungti Lietuvos laisvinimo darbui. Visos grupės, kurios laikosi 1944 metų Vasario 16 dienos deklaracijos pagrindų, kurios siekia išlaisvintąją Lietuvą atkurti kaip demokratinę valstybę, lygiomis su kitomis gali VLIKo darbe dalyvauti.

Tautinė vienybė tebūnie VLIKo, visų lietuviškųjų veiksmų ir lietuvių visuomenės bendro darbo pagrindas. Gražų kelią į tautinę vienybę parodė Amerikos lietuviai, kurie per paskutinį Amerikos Lietuvos Tarybos suvažiavimą Niujorke, kuris įvyko prieš pat VLIKo sesiją, vieningai nutarė remti VLIKą visomis išgalėmis — moraliai ir medžiaginai. Visa lietuvių išėivija laisvajam pasaulyje kviečiama pasekti tuo pavyzdžiu.

Vis sunkėjanti Lietuvos laisvinimo kova šiandien kaip niekad reikalauja suteikti visas mūsų gyvyšias jėgas. Betkokiam skaldymuisi turi būti padarytas galas.

VLIKo sesija pareiškė nuosirdų norą bendrai dirbti su Lietuvos pasiuntiniais, atidedant į šalį visus ginčus dėl kompetencijų. VLIKas, išsipareigojęs atstovauti ir ginti lietuvių tautą, o kartu ir Lietuvos valstybę, supranta, kad tai yra ir Lietuvos pasiuntinių bendras reikalas. VLIKas Niujorke sesijoje priimtoje rezolucijoje reikiama nuosirdų norą ir darniai su pasiuntiniais

dirbti Lietuvos laisvinimui.

Amerikos Lietuvos Taryba yra daug nuveikusi Lietuvos reikalui šiame krašte ir bendrame darbe VLIKas su Taryba neturėjo jokių nesklaidumų. Teisingai suprantant VLIKo ir Amerikos Lietuvos Tarybos veiklos sritis, kaip vienas antram talkininkavimą, VLIKas neabejoja, kad santykių darnumas ateičiai yra patikrintas.

VLIKo santykiai su Lietuvos Laisvės Komitetu bei su Lietuvos Delegacija Pavergtų Tautų Seime yra aiškūs.

VLIKo sesijos Niujorke nutartas VLIKo persitvarkymas yra padidintas gyvenimo tikrovės. Tačiau nei VLIKo prigimtis nei jo pagrindinis tikslas nekeičiami. Vadovaudamas lietuvių laisvės kovai visame pasaulyje VLIKas teikia ypatingą svarbą mūsų kovos frontui Europoje, kur veikia VLIKo Vykdomoji Taryba su visomis jos istaigomis. Persitvarkęs VLIKas yra pasiryžęs darbe plačiau užsimoti ir tiki, kad sunkėjančios sąlygos jam nebū nuengalima kliūtis savo paskirtį vykdyti. Kartu suprantama, kad VLIKo darbo sekmingumas pareis nuo to, kaip jam pavyks konsoliduoti lietuvių išėiviją ir suburti visas veikiančias lietuviškas jėgas Lietuvos laisvinimo darbui.

VLIKo pavestas, Prezidiumas kviečia visus lietuviškus veiksmus, visą lietuvių išėiviją širdim atjauti, tautai pavergtos tautos likimą ir nepalūžtant tikėti, kad lietuvių tautos laisvės kova bus laimėta. Prezidiumas visus kviečia stiprinti vieningas pastangas Lietuvai vaduoti.

Kenčiamieji tautai tėvynėje, kankinamieji bolševikų kalėjimuose, vergų stovyklose ir tremtinuos Sibire, o taip pat lietuviams išėiviams visame pasaulyje siunčiame Kalėdų švenčių ir Naujų Metų sveikinimus, linkėdami nenustoti vilties.

VLIKo Prezidiumas.

Niujorkas,
1955 m. gruodžio mėn.

DUOS PASKOLA ATEIVIAMS

Didžiausias ateivių skaičius atvyko Kanadon 1951 m. — 194.391; 1953 m. — 168.868, 1954 m. — 154.227. 1955 m. ateivių skaičius sumažėjo 40.200 palyginti su praėjusiais metais. Kanados vyriausybė nori ir toliau skatinti imigraciją, ypač iš Europos, kur šiuo metu darbo yra netgi daugiau nei Kanadoj. Mat, norima kraštą plėtoti ir toliau pagreitintu tempu. Vyriausybė todėl nu-

tarė duoti be nuosimčių paskola imigruojantiems, kurios užtektų apmokėti visą kelionę. Paskola reikės grąžinti po dveju metų, bet reikale galės būti pratesta. Pažymėtina, kad tokia paskola kai kuriems atvejais buvo duota ir anksčiau ypač imigrantams iš D. Britanijos, pvz. ukininkams, namų tarnams, slaugėms, mokytojams, stenografams.

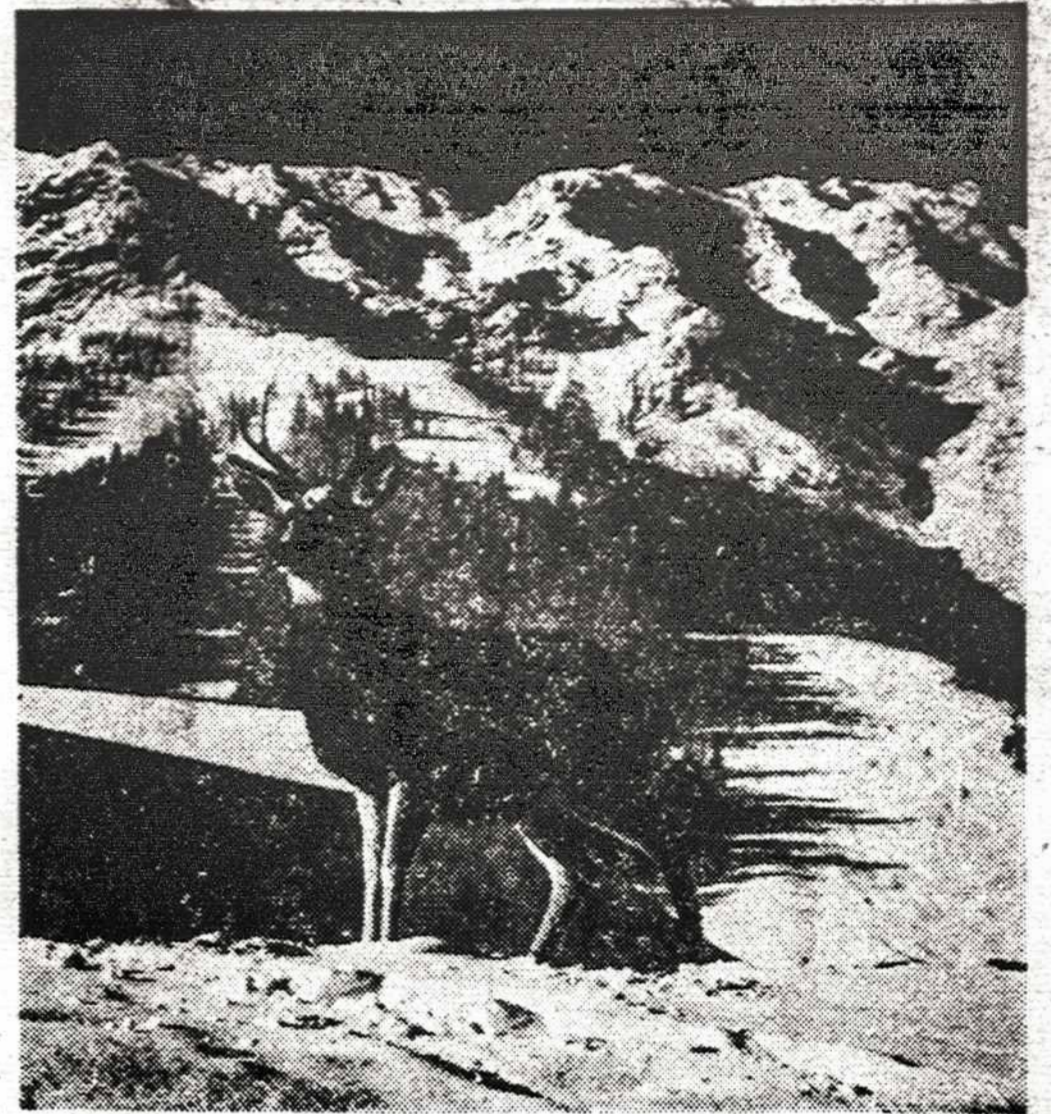
Duoti paskolos padrasino ir tai, kad nuo 1951 m. duotos paskolos naujiesiems ateiviams buvo tvarkingai grąžintos. Iki 1955 m. spalio 31.817 ateivių pasinaudojo vyriausybės paskola, kuri siekė \$5.268.000; grąžinta buvo \$4.905.000, t.y. 93%. Vienam asmeniui vidutiniškai skolinama \$165.

Pažymėtina, kad po II D. karo ateiviai yra atvežę į Kanadą \$415.000.000. Taip pareiškė imigracijos min. Pickersgill, remdamasis oficialia statistika.

UŽ TAIKĄ IR LAISVĘ

Kalėdų išvakarėse popiežius Pijus XII pasakė savo 17-tą kalėdinę kalbą, kuria jis kreipėsi ypač į Rytų ir Vakarų valstybinius, kviedamas galimai greičiau susitarti dėl atominių ginklų uždraudimo ir jų bandomųjų sprogdinimų. Jisai priminė, kad nesantaikos atveju būtis sunaikinti patys didžiausi ir turtingiausi miestai, kuriems niekas negalės pagelbėti. Radioaktyvūs debesy gal nušaloti visas gyvybes. "Tada nebus pergalės himno, o tikta! nenumaldomas žmonijos verksmas, kuri visiška kam nusivylime žiūrės į nelaimę, padarytą jos pačios kvailystės".

Užsiminė Pijus XII ir pavergtas tautas, kovojančias už savo laisvę. Jis pakartojo Bažnyčios nusistatymą komunizmo atžvil-

Ką atneš Nauji Metai?

Savaitės įvykiai

Taika Šventojoje Žemėje Kristaus gimimo šventės proga neatėjo. Izraelio ir arabų įtempti santykiai ne kiek neatsileido. Prieš šventės Betlėjų buvo paskelbtas karo stovis, bet maldiminkai galėjo atvykti ir dalyvauti pamaldose. Jungt. Tautų paliaubų priežiūros komisijos pirm. gen. Burns taip pat dalyvavo pamaldose, nors kiti jo vadovaujamos komisijos nariai buvo priversti sekti arabų — izraelių susidūrimus.

Jordanu arabų valstybėje praėjusia savaitė buvo prasidėjusi smarki demonstracijų banga prieš vyriausybės ketinimą prisidėti prie antikomunistinės Bagdado sąjungos. Min. pirm. Majali, kuris bandė sudaryti šiai sąjungai palankią vyriausybę, turėjo atsistatydinti po 6 dienų ministeriavimo. Niekio negelbėjo ir parlamento paleidimas. Demonstrantai išuė puolė net užsienio konsulatams: Prancūzijos, JAV ir Turkijos. Prancūzijos konsulas apsigynė kulkosvaidžiu, o JAV konsulato personalas turėjo bejėgiškai stebėti kaip demonstrantai nuplėšė Amerikos vėliavą. Daug kur riaušiniškus turėjo malšinti Arabų Legijos, palankus britams. Prie tvarkos atstatymo prisidėjo ir naujos vyriausybės sudarymas, kurios priekšaky atstovoją Ibrahim Hašim, įtakingas valstybininkas. Jis pareiškė, kad jo vyriausybės uždavinys esąs praversti parlamento rinkimus, kuris nusprešias ir Jordanui vėta deuti prieš Bagdado sąjungos. Tuo tarpu Jordanas susilaukęs nuo betkokių sąjungų.

Syrija tebespaudžia Izraelį J. Tautų Saugumo Taryboj reikalaujama pritaikyti jam ūkinės sankcijos ir išmesti iš J. Tautos. Mat, Izraelio kariniai daliniai gruodžio 11 d. užpuolė Sirijos sargybas prie Galilėjos ežero ir nužudė virš 50 sargybinių. Iškvieistas gen. Burns su pranešima Saugumo Tarybai pareiškė esąs nuomonės, kad dėl užpuolimo esąs kaltas Izraelis ir kad panašūs užpuolimai gali sukelti platesnio masto karą. Izraelio atstovas kaltina syriečius, esą jie apšaudė Izraelio žvejus. Izraelis pasiūlė derybas arabų kraštams.

Sukilimas Paragvajuj Paragvajus, nusižiūrėjęs į savo kaimynę Argentina, pagarsėjusią sukilimais, irgi pradėjo nerimti. Sostinės Asuncion policija ir kariuomenės dalis bandė įvykdyti sąmokslą prieš prez. Alfredo Stroessner, kuris palankiai buvo priėmęs buv. diktatoriai Peroną, bet vėliau, Argentinos sukilėlių vyriausybės spriamas, pataręs ieškoti prieglaudos kitur. Sakoma, sukilimas buvęs organizuotas colorado partijos sparno, kuriame spiečias peronistinio plauko elementai. Sukilimas nepavyko ir bent kol kas neatnešė jokių stambesnių pakaitimų vyriausybei.

Zada nepriklausomybę Ilgai laukę Malajai pagaliau gali tikėtis nepriklausomybės. Feder. min. pirm. Abdul Rahman pareiškė seimo atstovams netrukus vyksias į Londoną, kur tikisi galutinai susitarti dėl nepriklausomybės. Tuo reikalu jau esą buvę tartasi anksčiau ir manoma, kad 1957 m. Malajai bus nepriklausomi. Kol kas yra sunkumu su komunistais, kurie yra remiami kom. Kinijos. Min. pirmininkas numato derėtis su ju vadu Chin Peng ir susitaikyti. Kipriečiams sunkiai sekasi. Jie tebekovoją su britų kariniais daliniais siekdami susijungimo su Graikija. Partizaninės kovos nesustojo ir per Kalėdų šventės.

—Kairas. — Egipto policija suėmė du katalikų vykspų — J.E. Zoghby ir J.E. Boucheix — ir tris kunigus už paskelbimą ganytojinio laiško, kuriuo š. m. panaiknamos iškilmingos Kalėdų pamaldos protestuojant prieš vyriausybės civilinį įstatymą, pažeidžiantį kat. moterystės deslystės". — Gvatemala. — Steigiamasis seimas atmetė įstatymo projektą pripažinti religines jungtuves kaip galiojančias ir valstybinę sritį.

Teviškės Žiburiai
 THE LIGHTS OF HOMELAND
 Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
 SAVAITRAŠTIS
 Redaguoja Dr. A. Sopoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
 Leidžia Kanados Lietuvių Katolikos Kultūros Druogetis
 Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
 Kitar: metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
 Įmokėjė nemožiui \$10 loikomai garbės prenumeratoriui
 Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
 941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Telef. EM. 8-6813.

Lietuvaitės skundas iš Sibiro

Kaip jaučiasi tremtinys lietuvis Sibire, galime nuspėti. Beabejo daug skaudžiau jaučiasi mergaitė, kuri pačiam jaunystės žydėjime išvežta, kad ir į vad. „laisvą tremtį“. Štai viena tokią mergaitę tik ką peržengusi 20 metų, rašo savo broliui iš Sibiro į Toronto.

Laiška ji pradeda graudžiu, greičiausiai pačios, ketureiliu: „Lidna ejaus iš Tėvynės, Sodely pravirko klevai. Atsigrežus akims ašarotoms Sudieju Tėviškėlei tariau... Mielas...“

Visa ganta nutilo ir, rodos, girdžiu kaip tyliai alsuoja nuvargusi Lietuvos žemė. Taip... Koks stebuklingas šis pasaulis, kaip nuostabi graži mūsų žemė. Kada jaučiu jaunystę plankiantį širdį, suprantu, kad šis pasaulis turėtų būti man jaunystės džiaugsmo karaliūka. Bet de... Galva nusvyrą ant pečių ir galios ašaros nubėga per išbalusį veidą. Man tikrojo gyvenimo dar neteko pažinti. Mano gražioji jaunystė, mano gyvenimo pavasaris bėga niūriais S. (Sibiro, Red.) laukais...

Jau keturi metai kaip nevaikščioju numintais gaisros vaikystės sode takais. Ilgai stovėjau lauke. Svajojau apie praėitį ir Tėviškęjį praleistas dienas. Dar, rodos, taip neseniai buvau Tėvynėje, stovėjau po beribių žvaigždžių plotu džiaugsmo ir laimės pilna širdimi, skrajėjau kaip paukštis po atvirus Tėviškės laukus ir jokio vargo nei skausmo nepažinau. O dabar stoviu po tomis pačiomis žvaigždėmis ir jų beribių plotu, bet negailėtingai žiūraus likimo išplešta.

Aš daug ką galėčiau rašyti, bet viso savo gyvenimo neapibūdinti... nes, aš manau, jums ir taip aiškūs. Mes visį šį kartą sveiki, o sveikata tai visa čia laimė. Dirbam visi kolūkyje. Taip ir slenčia diena po dienos... Lietuvių čia kaimė gyvenam nemažai — devynios šeimos. Iš jų, gal būt, jums pažįstami X. iš Y. Kiti iš toliau. O rajone visam tai labai daug lietuvių, ypatinai Krasnojarske...

Mielas broli, kaip visi mes esam pasiilęję jūsų. Kiekvieną jūsų laišką suvilgome ašaromis... Toliau džiaugiasi dėl pažadėto siuntinio ir jaudinasi, kad jie (ji ten su tėvais ir broliu) negalėsia niekuo atsilgynti. Toliau rašo: „Jaunimo yra ir čia daug. Kurie gyvena mieste ir seniai, tie prasigvenę geriau ir apsirėngę, o mes dar paltų žieminių niekaip neįstengiam nei vienas nusipirkti, nei kaip čia, kiti žmonės vaikšto apsirėngti — daug ir mūsų lietuvių, kurie gyvena mieste, — tai mūsų jėgos silpnos. Palieka tiktai pasvajoti.“

Parašyk mums dažniau laiškų. Mes labai lauksim. Jūsų laiškas suteikia mums daug jėgų ir pailgina liudną mūsų gyvenimą. Rašykite kuo dažniau... idėkit mums savo nuotraukų. Juk mes tiek metų kaip nematėm jūsų. Laiškai čia ateina labai greitai. Per 10 dienų oro paštu... Idu du tėvelių nuotrauką ir savo... S... jeigu jūs siūstis mums dovanų, jeigu būtų galima, tai iš drabužių, nes su apsirėngimu mes labai blogai stovim. Neturim nei palto nei vienas, nei kostiumo, nei padorios skuntes, nes atvažiuom kaip stovim. Siuntinių čia ateina gana daug lietuviams“.

Komentarai prie šitokio laiško nereikalingi. Pridėsim tik, kad jei žemaitė ir yra baigusi kelias klases gimnazijos karo metu. Tai jos pirpas laiškas, bet neb vieną ją parašęs kartu gyvenęs brolis.

APLINKOS VAIDMUO

(NUOTRUPOS IŠ SALEZIEČIŲ GIMNAZIJOS GYVENIMO)

Rugsėjo 8-oji, pirmoji Tautos šventė įstaigoji.
 Pirmieji aštuoni berniukai apgulė Lietuvos žemėlapi, ieško savo gimimo vietos.
 — Aš gimiau Klaidpeidj, va čia; vėliau persikėlėm į Kauną, iš ten — turėjom bėgti į Vokietiją... O kur tu gimėi?
 — Aš... Praveniškesė... Bet kur jos?... Mama sakė, kad esu augstaitis, žinai!
 — O aš žemaitis! Žemaičiai — tikri lietuviai!...
 — Kas tie žemaičiai? Jų net Vytautas Didysis nenorėjo... — Ir buvo jau bepradedą „politines“ diskusijas.
 — O tu, Antanuk, — laiku įsiterpė mokytojas, kreipdamasis į jauniąsias naujos mokyklos auklėtini, — kas tu per vienas, žemaitis ar augstaitis?
 — Aš — augstaitis! — Narsiai rėžia 9 metų vyras.
 — Tai kur gimėi? Ar gali parodyti?
 — Aš... aš gimiau Vokietijoje, rodos, Leberndeste...
 — Tai tau ir augstaitis! — praplūpo juokais visi draugai.
 — Žinoma, kad augstaitis! Man tėvelis augstaitis, mamytė — augstaitė, broliukas — augstaitis... taigi augstaitis ir aš!

Po pirmųjų vasaros atostogų atvyksta iš Vokietijos didokas būrys lietuviukų. Vieni jų gana gerai kalba lietuviškai, o kiti... vokiškose mokyklose buvo laikomi gryno kraujo vokiškais.
 — Na, kaip vadinsis? — pasisvelkinęs užklausi vieno.
 Tyla.
 — O kaip tavo vardas? — kreipiasi į kitą.
 — Nicht verstehen! — Ir nuleidžia galvą, lyg būtų kuo prakalbtas.
 Ir auklėtojas, atrodo, turėtų kristi visos viltys ką nors pabrėžtų lietuviškos atžvilgiu pasiekti, jei nei lietuviškai susikalbėti negalima. Bet pati lietuviška įstaigos aplinka tuojau padarė daug daugiau. Žaidimai, sportas, dainos, giesmės, bendrai kalbama malda, iškylos, vieši ir privatus skaitymai ir patys kivičiai nepastebimai priveda prie to, kad berniukas po kiek laiko pats nustemba, pasijutęs, kad jau kalba lietuviškai. O kai atgimsta drąsa, savaime gimsta ir noras pasimokyti toliau.

Prieš Vėlykas vienas bičiulis atveža iš Vokietijos naują kandidatą į mokyklą. Berniukas gi-

Dulles verpetuose

GEDIMINAS GALVA.

Pavergtųjų tautų atstovai pro jvairius stiklus bando stebėti tarptautines politikos verpetus. Dažniausia žiūrima pro labai apurkėjus ir įvairių dulkių apneštus. Rusai ir kitų kraštų komunistai sąmoningai stengiasi juos propagandos nuosėdomis apertūti ir taktikiniais posūkiams ne vien juos klaidinti. Laisvojo pasaulio viešosios nuomonės sudarytojai kalbėdami apie tarptautines politikos įvykius vis dairosi atgalios. Jie stebi kokį išpūdį balsuotojų pasidarys vienas ar kitas dalykas, nors ir netikras posūkis. Vidaus politikos matomos ir nematomos srovės dažnai lemia vakariečių posūkius tarptautinės politikos tikroveje.

Demokratiniai kraštai visuomet mieliau tenkinasi, ką rankoje turi negu nežinomybe. Ukiškai atsilieki ar karo paliečiai kraštais siekia didesnio gerbūvio, o augšto lygio šalys visomis priemonėmis bando turimą lygmenį išlaikyti. Vidutinis — vadinamas gatvės žmogus, sprendžiantis rinkimuose, pirmiausia svarsto savo pajamas ir išlaidas. Jis nuošalyje palieka sudėtingus ūkiškus klausimus žiūrėdamas ne tik galus sudurti, bet save ar šeimą apdrausti. Mokesčiai — jo gerbūvio sumažinimas, negali būti mėgiami. Tegū jie tarnauja bendram krašto gerbūviui, saugumui ar išigalėjimui pasaulielyje, bet kiekvienas mokesčių mokėtojas ypač nepatenkinamas vyriausybės žygiu mokesčius padidinti nors ir kilniausiam ar net būtiniausiam tikslui. O kai rinkimai ateina, piliečiai bando buvusiems valdovams atsistieiti.

Nenuostabu, kad kiekvienas tarptautinės politikos rikiuotojas visuomet per petį žvalgosi ką pasakys balsuotojai, įvairūs sambūriai, veikiai atvirai ar pakampiūose pasislėgę, ir įvairiais skydais prisidengę. Šios demokratinės nuotaikos ir tokio milžino, kaip JAV vyriausybės verčia laikyti gynybos padėtyje. Gal demokratiniame kraštams milžiniškas sumas kainuoti, gali jų neapvaldytas karas milijonus aukų pareikalauti, bet jie visuomet lukuriuoja iki įvy-

kiai užklumpa ir verčia apsispręsti kas toliau darytina. Geresnio pavyzdžio neieškome, kaip Anglijos ir Prancūzijos visuotini karinį nepasirušimą 1938-39 m. tarptautinės politikos įvykius sutikti. Jų silpnė ir dangstymasis tariamomis, tarčiau prietarais, tik paskubino katastrofą, kuri milijonams atnešė mirtį, skurdą ir pavergimą.

LAISVINIMO BARE
 Pavergtųjų tautų atskalos, atsidūrusios laisvame pasaulyje, per pastarąjį dešimtmetį peryveno stambų vidinį sukrėtimą. Veik visų tautų politiniai emigrantai yra paskendę mažuose tarpusavio nesutarimuose ne dėl esminių dalykų. Jie išplaukia nei iš skirtingo tikslų supratimo, bet iš egocentrinio priemonių vertinimo. Ne strategija, bet taktika juos išskiria. O taktika dažniausiai siejama ypač su asmenų egzistencinėmis sąlygomis. „Geras veiksnys“, jei jame kurios grupės asmenys randa pragyvenimo šaltinį. Jei kuriai grupei prisieina tenkintis mažesniu sklypu — prasideda nesutarimai ir maistavimai. Veiksny tampa „nepakenčiama“, nors tebėra toks pat, kaip anksčiau buvo.

Dar blogiau esti, kai emigrantiniai veiksniai nesuranda saugios darbo, nes be plyšavimų dažniausia juose esą asmenų nežino, ką daugiau daryti. Tenkinamasi nudavimu, vaidyba. Viskas pakitai dedasi iki tarptautinę politiką vairojančios galybės, jei ne veiksmų, bent žodžių, prisideda pavergtųjų tautų išlaisvinimo vilčiai palaikyti. Emigrantiniai politiniai veiksniai tada dedas didžiausiais „laimėtojai“, nuduodami, kad tik dėkui jiems kuri nors didžioji valstybė taip, o ne kitaip pasielgs.

Palankiajai valstybei dažniausiai dėl vidaus nuotaikų, laisvinimo barė susyrvavus — emigrantų veiksniai staiga apimami panikos, patampa sąmyšio aukomis. Geriausias pavyzdys — Gerojevoje įvykęs pirmųjų pasitarimų, vadinaujami nusispysojimo politika, ir mūsų „užsienio politikos žinovų“ apgailėtini vertinimai. Reikia tiesiog apgailėti, kad net JAV esą politiniai veiksniai ir jų vairojama spauda neapjėgia susigaudyti bei tinkamai perteikti to krašto užsienio politikos gairių.

DIDIEJI KLAUSIMAI
 Pastarajam karui pasibaigus JAV atsidūrė siaubingėje kryžkeleje. Tarptautinės politikos srityje išliko eilė svarbių klausimų, kuriuos tuojau vengė spręsti ir bandė tenkintis savuoju kiutu. Napatyrimas ir baimė atsidūrė puolėjo vaidmenyje, nežiūrint kilnių pareiskimų, uždėjo spaudą ant pavergtųjų likimo, o daugelį laisvų tautų leido Maskvai gniaužyti.

Mes būtime per drąsus nurodyti, kad amerikiečiai privertę įgyvendinti skelbiamuosius idėjas. Kam teko nors kurį metą pagyventi sovietinėje santvarkoje, prisimena tas gausias anketas su daugybe klausimų, kurias tekdavo užpildyti kiekvienam, kas tik turėjo kokių reikalų valdinėse įstaigose. O tų anketų klausimų tarpe vis būdavo klausimas ar esi buvęs užsieny, ar turi kokių reikalų su užsieniu, ar turi ten giminių? Betkokie ryšiai ir giminiškieji buvimas užsieny jau buvo laikoma nusikaltrimu, toks žmogus buvo laikomas su dėme, įtartinas. Dėl to Sovietų Sąjungoje gyveną žmonės vengė gauti laisvų iš užsienio ir staciai paprašydavo nerašyti net pačius artimuosius savo gimines.

Giminė užsieny — nenusikalimas

Tas patas dėjosi ir satelinuovėse kraštuose. Dėl dabar ten esą įvykę pasikeitimų šiuo atžvilgiu. Per Varšuvos radiją yra transliuojami atsakymai į klausytojų laiškus. Lapkričio 27 d. tokiame pranešime buvo paskaitytas laiškas, kuriame klausiamą dėl susirašinėjimo su užsieny gyvenančiais asmenimis. Esą, tokie žmonės jau traktuojami kaip trečios rūšies piliečiai arba net krašto priešai. Susirašinėjantiems su užsieny buvę žmonėmis tam tikrais baudžiamaisiais įstatymais, kas sudarydavę netikrą padėtį. Per radiją atsakyta, kad tikrai dažnai būvę su nepasitinkėjimu žiūrime į žmones, kurie turi giminių užsieny. Perdaug būvę žiūrime ir oficialių formuliarių įvairius klausukus ir būvę skriaudžiami nekalti žmonės. Dabar daugeliu atvejų atmosferą esanti apvalyta ir įtampa atslūgusi. Žinoma, esą, tokie patikimai neįvyksta visuotinai tuo pat metu, kai kurie personalinių skyrių vedėjai vis dar betabaika iš anksto nustatytas normas, tačiau turėjimas giminių užsieny niekam negali būti diskriminavimo pagrindu. Jei kas noris palaikyti ryšius su giminėmis užsieny, nesą jokio pagrindo, kad jie to nedarytų.

Vadinasi dabartinėje Lenkijoje iš anketų tas klausimas neišbrauktas, bet oficialiai skelbiama, kad dėl to diskriminacijos negal būti, kad draudimo su užsieny esančiais giminėmis susižiūnoti nesa.

Kažin ar taip pat keičiama pažiūra ir Lietuvoje bei kituose Sovietų Sąj. okupuotuose kraštuose?

dėti, jei neminėti dvasinio sustiprinimo.
 Didžiausias amerikiečių tragizmas, kai jie įspitrinę akis į tariamai tikroviškąją ir balansa-vimo politiką istiesų pamiršo vingtinius tikslus. Šis pamiršimas yra apgailėtinas ne tik pavergtiesiems, bet ir amerikiečiams. Dabarties įvykiai istiesų yra dar tragiškesni, kaip jie piešti mano straipsnyje „Grėsmingos išvakarės“. Reikia laukti sintetiko istoriko, kuris laiko perspektyvoje surikiuotų vakariečių nusigvenimo priežastis.

Pareigos netęsėjimas kerštąja Europos galybės, pastarąjį kartą neišlaikūsios egzaminų, atsidūrė galybių vilkstinėje. Jos istumtos iš vadovavimo ir turi tenkintis šalutiniu vaidmeniu. Jų vidinis lūžis šiandieną dar pilnai neapartas. Eilė Europos tautų, kurios anksčiau buvo lemiančios, šiandieną peryvena suirutę. Filosofinis egzistencializmas yra baimės išraiška. Politinis egzistencializmas veda į savęs susinaikinimą. Užmerkti akis pavojams, kurie slenka iš rytų, pavojams, kurie spogirdina tautas iš vidaus, tūnoti savo

Prieš tris šimtus metų

RADVILOS — BIRŽISKIAI RADVILOS — J. RADVILOS KONFLIKTAS SU JONU KAZIMIERU — KARAS SU MASKVA — MASKVA UŽIMA VILNIU — LIETUVA IR ŠVEDIJA — J. RADVILA ŠAUKIASI ŠVEDŲ GLOBOS — KEDAINIŲ SUTARTYS SU ŠVEDAIS — JONUSO RADVILOS NEPAISIKIMAI IR MIRTIS — „TVANO“ PABAIGA — RADVILŲ ŠEIMA PO „TVANO“

(Tęsinys iš pr. numerio)
LIETUVA — LENKIJA IR ŠVEDIJA
 17 amž. vidury Maskva dar nebuvo tiek sustiprėjusi, kad jau visiškai lengvai būtų galėjusi nugalėti jungtines Lietuvos — Lenkijos valstybes. Ji trumpu laiku užėmė veik šia Lietuva, bet tik dėl to, kad nebuvo pasirušta kari, kad vietoj ruošis vyko didžiųjų piauatynių, ir dar kurstomos net paties valdovo Jono Kazimiero.
 Kai užgriuvo Maskvos pavojus, galvojančieji politikai, žinoma, emė dairytis sąjungininkų. Anuo metu vienintelis sąjungininkas prieš Maskvą galėjo būti Švedija. Ją ir nukrypo Lietuvos politikos vairotojų akys. Bet ir čia trukdė tas pats užsispyrėlis Jonas Kazimieras.
 Kaip žinia, 1600 m. prasidėjo Lietuvos ir Lenkijos karas su Švedija. Formaliai tai buvo dinastinis karas — Lietuvos — Lenkijos soste sėdį Vazos norėjo atgauti Švedijos sostą arba nors gauti gerą kompensaciją. Bet jiems, deja, nesisekė. Karas užsitęsė ir daugiausia nuo jo kentėjo Lietuva, nes Švedai jo metu užėmė Livoniją ir pasidarė Lietuvos kaimynais. Kaimynai Lietuva nuolat teko kentėti, kai ir Lenkija Švedai retai kada tesu-ruošdavo ekspediciją. Taip tęsėsi Zigmanto ir Vladislavo laikais, o Jono Kazimiero laikais dar labiau pablogėjo.
 Ano meto Švedija buvo di-

delė galybė, tebeįgvenę Gustavo Adolfo karnėmis tradicijomis ir siekė Baltijos jūrą pavertti savo ežeru. Tuo būdu ir dinastinis karas su Lietuva ir Lenkija buvo virtęs istikrųjų karu dėl Baltijos. Švedija buvo jau netoli nuo laimėjimo. Ji jau valdė didžiąją dalį Baltijos krantų. Be švediškojo kranto ji valdė Suomiją, Ingriją su Karelija, Estiją ir Latvijos Vidžemę, t.y. visą krantą iki pat Dauguvos žiočių, toliau po 30 metų karo buvo gavusi Oderio žiotis, uždarantį Vakarinį Pamarį su Rūnėnu ir Vismarą, valdė Bremeno kunigaikštiją ir turėjo keletą ataramos taškų Danijoje. Tarp Lietuvos, Lenkijos ir Švedijos veikė 1635 m. padarytos paliaubos, turėjusios tęstis iki 1661 m. Pagal paliaubų sutartį jū metu turėjo būti deramasi dėl amžinosios taikos sutarties. Betgi nei Vladislavas, nei Jonas Kazimieras su tuo nenorėjo skubėti, laukė ar nepasitaikys progos ką nors iš Švedų išreikalauti už atsakymą nuo sosto. Bet Jonas Kazimieras padarė skaudžią klaidą — karą išprovokavo bauriausiu momentu.
 Švedijos militarizmo kūrėjas Gustavas Adolfas žuvo Vokietijoje 1632 m. Sostas teko jo dukrai Kristinai, kuriai vyrų buvo parinktas jos pusbrolis — Gustavo Adolfo sesers ir Zweibrucke- no kunigaikščio sūnus Karolis Gustavas. Bet Kristina 1634 m. atsiskaldė nuo sosto dar prieš vedybą. (Ji paskiau perėjo į katalikybę). Karaliumi tapo jos sužadėtinis, prisiejęs Karolio X Gustavo vardą. Nors tai buvo labai kritiškas momentas, Jonas Kazimieras dėl to pareiškė protestą. Esą, naujasis valdovas esąs visai svetimas, iš kitos šeimos, tad jis, kaip Vazų palikuonis, negalys jį pripažinti. O tuo pačiu metu Švedijai buvo būtinai reikalingas karas. Ji tik ką buvo baigusi karą Bremeno, kariuomenė buvo grįžusi namo ir neturėjo ką veikti. Ją paleisti buvo negalima, nes be jos visa Švedijos galybė sugriūtų, ją be darais baudžiamaisiais įstatymais, kas sudarydavę netikrą padėtį.

Per radiją atsakyta, kad tikrai dažnai būvę su nepasitinkėjimu žiūrime į žmones, kurie turi giminių užsieny. Perdaug būvę žiūrime ir oficialių formuliarių įvairius klausukus ir būvę skriaudžiami nekalti žmonės. Dabar daugeliu atvejų atmosferą esanti apvalyta ir įtampa atslūgusi. Žinoma, esą, tokie patikimai neįvyksta visuotinai tuo pat metu, kai kurie personalinių skyrių vedėjai vis dar betabaika iš anksto nustatytas normas, tačiau turėjimas giminių užsieny niekam negali būti diskriminavimo pagrindu. Jei kas noris palaikyti ryšius su giminėmis užsieny, nesą jokio pagrindo, kad jie to nedarytų.

Vadinasi dabartinėje Lenkijoje iš anketų tas klausimas neišbrauktas, bet oficialiai skelbiama, kad dėl to diskriminacijos negal būti, kad draudimo su užsieny esančiais giminėmis susižiūnoti nesa.
 Kažin ar taip pat keičiama pažiūra ir Lietuvoje bei kituose Sovietų Sąj. okupuotuose kraštuose?

NAUJI RADIO PRIIMTUVAI — Tikra šių dienų sensacija!
 Naujaisi, su natūraliu balso perdavimu (High Fidelity), vokiškų gamybos radijo priimtuvai: KOERTING — SABA — BLAUPUNKT.
 Muzikos kabinetai, automatiniai gramofonai, garsumo užrašyti magnetofonai, televizijos aparatai, be to, įvairūs gintariniai popuolai bei odos išdirbiniai gamomi generalinėje atstovybėje.
ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.
 926 Dundas St. W., Toronto — EM. 4-1633
 Sav. K. MOTUŠIS.
 Radijo priimtuvų specialios trumposios bangos joms garantuoja Europos stočių priėmimą (Vilnius kasdien 6.30—7.00 p.m.). Pas mus atliekami specialiosios techniku visokios radijo pataisymai bei perdirbiniai. Lengviausias iššimokėjimo sąlygos: įmokėjus tik 10%, likusį suma ligi 24 mėn. Jūsų vartotas aparatas gali būti priimtas kaip įmokėjimo pagrindas.
ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO. Centrinė Prekyba ir Biuras:
 926 Dundas St. W., Toronto — EM. 4-1633.
SKYRIAI IR AGENTŪROS:
 Toronto — 697 Queen St. W.
 Hamilton — 236 James St. N. ir 24½ King St. W.
 Kitchener — 343 King St. E.
 Waterloo — 96 King St. S.
 London — 111½ King St.
 Galt, Ont. — 41 Dixon St.
 Ottawa — 343 Lisgar St.
 Vancouver — 340 Homer St.

PARKSIDE MEATS
 Didelis pasirinkimas gražiai išstatytų SVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ MĖSŲ BEI DESŲ, kas ir yra mūsų biznio pagrindas. Taipgi jūsų akį pavilios šviežias nesūdytas KAIMISKAS SVIESTAS, OLANDISKOS SILKES, importuoti delikatesai, daržovės, groceteria ir pieno gaminiai.
 Jau priimami užsakymai kalakutams, antims, žąsims.
PRISTATYMI Į NAMUS
telefonuokite LL. 1258.
KRAUTUVĖ RANDASI:
 335 RONCESVALLES AVE. (prie Grenadier Rd.)
 Savininkai: E. J. PUNKRIS ir J. A. KRASAUSKAS

Kuriamas dar vienas "fondukas"?

Kaip prisimename, prieš kiek laiko JAV-se buvo kelių žmonių nuspręsta steigti atskirą fondą, kaip vėliau paaiškėjo, turintį pirmąjį eilę pasiūlymų, turintį "pasirūpinti kelių žmonių (4) dūšių kūne išlaikymu". Pasiūlymą viešumai surasti skambesnių bei patrauklesnių šūkių. Ešą, "VLIKAs ir jo institucijos nesugeba dirbti, skaldosi, nesikonsoliduoja...", tad sugalvota skaldomąjį žygį pateisinti atskiru fondu ir atskiru Lietuvos Būklės Studijų Centru kūrimu. Žmonės juokiasi, kad tas centras pirmiausia praturtės nebent prie L. Europos Komiteto surinktu sovietikos ir lituanistikos žinių nuorašais, pasinaudojant net iš to "prakeikto VLIKO" gaunamais laikraščiais, žurnalais (pvz. monitoringu). Seniau "Darbininkas", vertindamas tą skaldomąjį veiklą, pastebėjo, kad skilimo procesui pagilinti buvo tuo būdu pridėta dar viena žarija, kuo pasidžiaus nebent tik bolshevikai. Štai Michailovo komiteto lietuviškai leidžiamam leidiny "Už sugrįžimą į tėvynę" Nr. 11/1955 tikrai reikiama pasitenkinimas tokiu neviešinamumu ir naujų fondų kūrimu (žiūr. jo pastabas "Nesutelpa"). Bet, pasirodo, to neužteko: skilimas gilnamas dar daugiau. Ne užtenka jau naujo fondo, bet prirėkę naujų "fondukų". Apie tokio naujo "fonduko" užuomazgą rašoma naujame "koordinantų" Vokietijoje leidiny, pavadiname "Liet. Nepriklausomybės Fondo remėjų Informacijos" Nr. 1, Europa, 1955. XII. 6". Nieko daugiau nepridėta, nei kas už tas "informacijas" atsakingas, nei kas leidėjas ir tt., taigi — paprastas anoniminis pamfletas, tik gale duotas sąskaitos vienam Reutlingeno banke numeris ir pastebėta: "norint kuriuo klausimu susisiekti su biuletenio leidėjais, gavėjai prašomi kreiptis jiems žinomais keliais ar per LNF steigusių organizacijų narius"... Taigi, "dūšios", kurių palaikymui kune pradeda aukoti, juk negalėdamos nieko neveikti, matyti, nusprendė pasigarsinti bent tuo "biuleteniu". Kad už jį turinį nebūtų verčiama kaltė "centru" ir direktyvų davinėtojas, mėginama surasti tokią formulę, kur centras išieitų "svarūs", o vis dėlto "kas reikiant būtų padaryta". "Biuletenis" rašoma: "Šis biuletenis — nėra LNF leidinys. Tai yra LNF steigusių organizacijų paskirų narių ir iniciatyvos bei lėšų reikalas... Kaip patirta iš LNF valdybos, LNF nemano finansuoti vidaus polit. propagandos bei informacijos" pirmon eilėnėmis ir tos "dūšios", kurių kūnų palaikymu taip buvo susirūpinta jų vadu... O toji "informacija", kuriai dariau tikty kiti išskoneivikiniai vardas, — apsiereikia šitokiais "teigiamais": "Klerikaline dauguma užsimojo sunaikinti Lietuvos Diplomatinę Tarnybą... Vilkas nesigalėjo, jei reikia, net ir klasbos bei netiesos, kaip tai įvyko 1954 m. būvyje Vašingtono bei Bonnoje (prel. M. Krupavičius pirmuoju atveju, o dr. P. Karve-

lio — antruoju)... Vliko dauguma po LLKS ir LTS pasitraukimo iš Vliko perėmė didelę dalį... pasiūlymų ir paskelbė kaip savus... Klerikaline Vliko dauguma su savo ištikimais sąjungininkais tiesiog norėjo LLKS ir LTS iš Vliko išstumti... Vlike prasidėjo jų atstovų atžvilgiu persekiojimas ir kiti terorizavimo reiškiniai... Nedemokratiška, vien korupcija tesivadovaujanti Vliko daugumos laikyšana... Informacija kraštui ir informacija apie Lietuvą laisvajam pasauliui tebėra remiama daugiausia 15 metų senumo duomenimis..." ir tt.

Visą tą "biuletinį" ir "žinias" pasiskačius, susidaro įspūdis, kad tai esama greičiau įkaušusių smegenų klijedėjimo. Tokių žmonių visados pasitaiko. Bet kad jų klijedėjimams remti dar reikia atskiros sąskaitos ar atskiro "fonduko", ne visi tuo norės tikėti. Bet gyvename juk 20 amžiuje... Juk ką gi pvz. reikiška tokie "informacinių" teigimai, kad tik tautininkų atstovai Vlike dirbė (nuvertė darbų kalmus) ir turėję gerą valią, o kiti — terodė tik blogą valią ir neturėję ko kito veikti, kaip jiems tik kiludyti... Arba kad ir toks grynai partinis šmeižtas, norimas susieti su diplomatų vardu, teigiant, kad, ešą, "klerikaline dauguma užsimojo sunaikinti Lietuvos diplomatinę tarnybą". Kokia "klerikaline dauguma"? Juk Vliko prezidiume "klerikalines daugumas" iš trijų žmonių tėra vos vienas, taip pat Vykd. Taryboje — vos vienas, vadinasi, vos vienas trečdalis, net dabar, tautininkams iš Vliko pasitraukus. Tokios "logikos" laikantis, juk galima buvo parašyti ir pvz., kad "klerikaline dauguma" užsimojo pro kaminius praleisti, kaip nacių kacetuose, Lietuvos diplomatinę tarnybą". Taip pat ta pačia logika galima ir prof. J. Kaminską, ir H. Blažą, ir V. Sidzikauską apsaukti "parsižadavus klerikalams" ar esant "krikščionių agentus" tik už tai, kad jie atsisėdo prie vieno stalo drauge su Krupavičium, Karveliu ar Vainausku...

Kur su tokia "propaganda" bus nueita? Atgaivinama "Akiš" su K. Mariam ar kas? Jei Atlas šį kartą dar nepuolamas, tai, matyt, taktikos sumetimais, kaip daro kiti: pulk Vlika, o girk Al-tą, nors neseniai buvo kabinėjama si ir prie jo... Nekovojama prieš bolshevikus, neinama objektyviai informuoti svetimųjų, nesiveržiama ir jų spaudą ginti Lietuvos bylos, bet toliau kurstomos bolshevikams taip naudingos žarijos... Ir tai daroma "vardan tos Lietuvos". Kur nu eisime? M. M.

Kalinių bandomosios atostogos

Kanadoje veikia įstatymas "Ticket of Leave Act" nuo 1895 m., pagal kurį kalėjimo vadovybės gali paleisti patikimesnius kalinius bandomųjų atostogų. Jeigu kalinys laisvėje nesilaiko nustatytų sąlygų, grąžinamas atgal į kalėjimą. Šia sistema pradama vis daugiau naudotis ir norima esamąjį įstatymą patobulinti. Kanados vyriausybė paskyrė specialią teisininkų komisiją, kuri netrukus ketina pateikti savo pasiūlymus. Norima daugiau dėmesio kreipti į kalinių auklėjimą panaudojant so-

LIET. RAUDONOJO KRYŽIAUS ATSIŠAUKIMAS

Mieli Tautiečiai,
Tarpe pasilikusių lietuvių Vokietijoje pagal apytikrius davinius esama apie 600 Tbc. ir 500 įvairių chronišku ligonių. Jie yra reikalingi pinigines pašalpos, kad galėtų įsigyti atitinkamų brangesnių vaistų, kurių ligonių kasos neapmoka, ir pagerinti savo maitinimosi sąlygas. Tokios pinigines pašalpos reikalauja dažnai jie kreipiasi į Lietuvos Raudonąjį Kryžių.
LRK Vyr. Valdyba maloniai tad kreipiasi į visus tautiečius laisvajam pasauliui ir prašo suteikti nors mažą piniginių auką LRK, kad jis galėtų sulaukti ligonis ir į ypatingai sunkias sąlygas patekusius tautiečius.
LRK adresas laiškas: Dr. L. Gronis, Litausisches Rotes Kreuz, Bonn 1, Postfach, Germany.
Pinigams: Badische Bank, Mannheim, Germany, Konto: Litausisches Rotes Kreuz Nr. 3824.
LRK Vyr. Valdyba.

KLB naujasis Šalpos Fondas

Gruožio 11 d. Šalpos Fondo C. K-tas susirinkęs posėdyje Lietuvių Namuose pasiskirstė pareiškimus: pirmininkas — V. Sonda, 53 Pine Crest Rd., Toronto 9, vicepirm. — dr. E. Norvaišis, 102 Gothic Ave., Toronto 9, išdalininkė — O. Indrelinė, 202 St. Clarens Ave., Toronto, sekretorė — St. Jakaitis, 429 Brock Ave., Toronto. V. Bačėnas, St. Dargis ir A. Gurevičius — k-tonariai. Paskutinieji du atstovavę k-tą spaudoje. Prašome visų apylinkių Šalpos Komitetus ir pavienius asmenis, kurie neturi progos paaukoti per savo apyl. šalpos k-tus, pinigines aukas siųsti Centro Komiteto išdalininkui betarpiškai augščiau nurodytu adresu. Cekių arba piniginių perlaidų nepaduosite asmeniui (tas sudaro bereikalingų išlaidų), o dėti pilną mūsų fondo pavadinimą angliškai, būtent — Canadian Lithuanian Community Relief Fund. Pinigai tuoj bus

persiūsti vargą vargstantiems ir Vokietiją arba panaudoti kitaip pagal aukotojo valią. Aukojusių pavienių asmenų pavardes, jei nepareikš kitaip, bus skelbiamos spaudoje ir pasūnčiami atitinkami pavaktivimai.
Ta proga tenka pareikšti nuosirdžią padėką pp. V. V. Treigiams, Delhi, Ont., už \$20 auką, skirtą džiovininkams ir seneliams Vokietijoje.

— Otava. — Paštų ministerija praneša, kad Sovietų Sąj. grąžino į Kanadą daug siuntinių, kad nebuvę išpildyti reikalavimais formalumai — tai pareiškė munitinei būvę išvardyti ne visi dalykai būvę siuntinys, tai trūkę rūbų dezinfekavimo pažymėjimų ir tt. Siuntiniai bus grąžinti siuntėjams, kurie turės sumokėti grąžinimo išlaidas.
— Varsuva. — Lenkijos dirbantiųjų 31% sudaro moterys.

BRAZILIJOS VIDAUŠ POLITIKOS BĖDOS

Brazilijos vidaus politika įkai-to nuo 1954 m. liepos 9 d. atentato prieš parlamento narį ir dienraščio "Imprensa da Trubuna" savininką Carlosa Lacerda, kai vietoj jo buvo nušautas kartu buvęs aviacijos majoras Vaz.

Aviacijos karininkai, nežūrint kitų instancijų vedamo tar-dymo bei atentato kaltininkų išekojimo, pasiryžo patys surasti kaltininkus. Visi keliai ir iš Rio de Janeiro aviacijos buvo stropiai sągojami ir keliaujančių dokumentai tikrinami ilgiau negu mėnesį, kol buvo suminti įtartini asmenys.

Atentatą buvo išprovokavęs C. Laverda, per spaudą ir radiją puldamas prez. Getulio Vargas vyriausybę už išekvojimus ir kitus veiksmus kraštui kenksmingus. Priešiniai, norėdami nusikratyti taip aštriu kritiku, nutarė jį sulikviduoti. Šiam už-davinii atlikti buvo susitarta su prezidento Getulio Vargas asmeninės sargybos viršininku, garsiuoju "Gregorio". Jis turė-jo surasti atentato vykdytojus. Pažymėtina, kad juodis Gregorio buvo tapęs milijonieriumi. Banke turėjo milijonus ir didelį dvarą. Taip pat "tarpininkauda-vo" importui gauti leidimus, ži-noma, neveltui.

Kai atentato siūlai nuvedė iki prezidentūros ir kai viešai buvo iškelta nemalonių faktų, valstybės turto ekvojimo, prezidentui artimų žmonių ir dar viešajai nuomonei ir dalinai ginkluotoms pajėgoms spaudžiant, kad prezidentas pasitrauktų iš pareigų, Getulio Vargas, moraliai priblokštas 1954 m. cialinės srities specialistus-es. Nuteistieji iki gyvos galvos bandomųjų atostogų negauna ir taip pat seksualiniai nusikaltė-liai. 1954 m. buvo paleisti ban-domųjų atostogų 916 asmenų, kurių 39, arba 4%, neišlaikė nu-statytų sąlygų ir buvo grąžinti kalėjimam. Š. metų sausio - rug-sėjo mėn. iš kalėjimų paleista 1.623 kaliniai, kurių 510 bando-mųjų atostogų. Tuo pačiu metu buvo nuteista 1.673 nauji nusikaltėliai, taip kad kalėjimų gy-ventojų skaičius nemažėja.

P. Ragaižinskas, Sao Paulo
rugpiūčio 24 d. nusišovė. Nusūdzudžio prezidento vietą užėmė vice prezidentas João Cafe Filho. Kraštas laisviau atsikvė-pė ir tikėjosi, kad ilgos diktatū-ras liekanos sunyks.

Vice prezidentui Joao Cafe Filho teliko tik pusantros metų prezidentavimui, tai tuoj po G. Vargas mirties politinės partijos pradėjo ruošti prezidento rinki-mams.

Dar labai trapi Brazilijos ir vi-sos P. Amerikos demokratija. Ją gali ne tik sukursti, bet ir sutrupinti bet koks svaresnis įvykis krašte. Todėl nemaža politi-ku, norinčių išsaugoti demokra-tinę santvarką, siūle ir rinkimus eiti kaip galint mažesniais skai-čiais kandidatų. Pasiūlymai dau-gelis partijų iš principo prita-rė, bet niekaip negalėjo susitari dėl visiems priimtino kandidato. Kiekviena partija norėjo išeiti su savo kandidatu. Vienu metu buvo išstatyti net šeši kandida-tai ir prezidentus. Vėliau du atsik-sakė. Liko keturi.

Prezidento rinkimai spalio 3 d., tiek priešrinkiminė propaga-nda, ejo įkaitintoj nuotaijoj. Nors buvo keturi kandidatai, bet vienas jų, Plinio Salgado, buvęs Brazilijos fašistų (integralistų) vadas, ne nesitikėjo būti išrink-tui. Į rinkimus ejo tik sužinoti, kiek dar turi savo idėjos drau-gių. Milijonierius Adhemar de Barros, buvęs Sao Paulo guber-natorius, valdžioj buvimo metu pralobęs, kuriam politika ir partija tiek tereikalinga, kiek jam padeda iškilti, turėdamas didelius išteklius propagandai, iš kitos pusės labai veržlus ir ge-ras administratorius, buvo tik-ras laimėsiąs.

Getulio Vargas giminingos partijos — trabalistai (PTB) ir socialdemokratai (PSD) išstatė Juscelino Kubitshek kandidatū-rą, o i viceprezidentus — Joao Goulart, buvusių vidaus reikalų ministrų, Argentinios peronistu draugų, norėjusių ir Brazilijoje įvesti darbininkų sindikatų dik-tatūrą. Ši dvejkė prieš rinkimus suėjo kontaktan su nelega-lia komunistų partija prašydama balsų. O komunistai už tai gavo vienuolika milijonų kruzeirų ir

dar pažadėjo j teisingumą ir vi-daus reikalų ministeriją pastaty-ti komunistų nurodytus kandid-atus. Patys kandidatai vėliau šios sutarties išsigynė. Bet komunistinė spauda ir šiandien pirmuose puslapiuose jų propa-gandą varo.

Krikščionys demokratai ir dar pora partijų, sudarydamos vadinamą tautinio atnaujinimo fron-tą, kandidatu i prezidentus pa-statė generolą Juarez Tavora.

Viso balsavo apie dešimtis mi-lijonų. Nugalėtoju išėjo Jusceli-no Kubitshek, antroj vietoj, su skirtumu apie tris šimtus tūk-sančių balsų — generolas Juarez Tavora. Trečioj vietoj liko Ad-hemar Barros. Ketvirtoje — Plinio Salgado.

Nors rinkimai baigėsi ir jų daviniai žinomi, bet krašto poli-tinė padėtis neatslūgo. Opozicija turi didžiulį valstybinį aparatą, kuris gana jos interesus ir tt. ir tt." Drg. Petrovičius, aišku, ne-užsimena, kad buržuazinėje, anot jo, santvarkoje yra visa eilė partijų. Kiekvienas žmogus gali įkurti savo partiją su savi-ta rinkimine platforma. Rinkimų dieną balsuoti eina ne vien tikta buržuazija, bet visa tauta. Valstybinį aparatą sudaro ir kontroliuoja laisvų rinkimų ke-liu išrinkta valdžia. Beje, demok-ratinuose rinkimuose kandida-tai yra nelyginamai daugiau, ne-gu reikia išrinkti atstovų. Vien-as kandidatų sąrašas prakti-kuojuose rinkimuose kandida-tai yra nelyginamai daugiau, ne-gu reikia išrinkti atstovų. Vien-as kandidatų sąrašas prakti-kuojuose rinkimuose kandida-tai yra nelyginamai daugiau, ne-gu reikia išrinkti atstovų. Vien-as kandidatų sąrašas prakti-kuojuose rinkimuose kandida-tai yra nelyginamai daugiau, ne-gu reikia išrinkti atstovų. Vien-as kandidatų sąrašas prakti-kuojuose rinkimuose kandida-tai yra nelyginamai daugiau, ne-gu reikia išrinkti atstovų.

Lapkričio 11 d. perversmas. Lapkričio pradžioj, pilnu įvairių netikrumų, metu, susirgo perz. Cafe Filho. Pareigas perėmė par-lamento pirmininkas Carlos Luz. Laikinas prezidentas vos po poros dienų suėjo konfliktan su karo ministeriu generolu Teixeira Lott dėl pulkininko Ju-ranyri Memede. Mat, šis pulki-ninkas laidojant gen. Conrobert Pereira pasakė kalbą, paliesdama Brazilijos politikos nepasto-vumą ir pareiškė mintį, kad komunistų remiami kandidatai ne-gali užimti prezidentūros. Kari ministeriui toji kalba nepatiko, nes jis yra Kubitshek šalinin-kas, paprašė, dar Cafe Filho prezidentaujant, kad pulk. Memede (nukelta i 7 psl.)

IS "Tiesos" puslapių

Į pagalbą paklydusiam propagandistui

Melagi, tavo aysus kruta!... Beveik kiekvieną savaitę "Tiesos" duoda skyrelį — "Į pagalbą propagandistui", kur didžiausios sovietinės propagandos išminčiai mėgina ateiti į pagalbą vietiniams komunistams, mokydami juos, kaip reikia liaudžiai mulintinti akis. Lietuvos TSR politi-nių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijos narys drg. I. Petrovičius, pavyzdžiui, patiekia rašinį "Buržuazinės nacijos ir socialistinės nacijos". Kaip jau rodo jo pavardė — drg. Petrovičius yra importuotas iš Kremliaus propa-gandinių taigų rezervato. Petrovičiaus galva aprūpinta Leni-no raštų sunkiai suskaiciuojama-mais tomiais. Pagal tuos toms jis ir dėsto savo išmintį. "Tiesos" leidėjams, aišku, teko visą I. Petrovičiaus rašinį išsiversti iš rusų kalbos. Todėl atleiskime jiems, kad jie tautas vis dar vadina nacijomis.

Komunistinis veidrodis rodo atvirkečiai... Visas pasaulyje esančias tautas drg. Petrovičius mažo vaiko mostu suskirsto i dvi grupes — buržuazines ir socialistines, vadinasi, komunistinė propaganda per penkiolika metų srityje nesugebėjo jokios pažangos padaryti, nes juk tokią pat giesmę tie jų propagandistai jau giedojo pirmojo bolshevikmečio metais. Jeigu propaganda nedaro pažangos, be abejo, ji yra labai bloga propaganda... Drg. Petrovičius skelbia: "Buržuazinės nacijos, tai nacijos, kurios atsiranda kartu su kapitalizmu išsivystymu. Buržuazinės nacijos būdinga, kad jų ekonominis pagrindas yra privati kapitalistinė nuosavybė ir kapitalistinė ūkio sistema. Buržuazija turi didžiulį valstybinį aparatą, kuris gana jos interesus ir tt. ir tt." Drg. Petrovičius, aišku, ne-užsimena, kad buržuazinėje, anot jo, santvarkoje yra visa eilė partijų. Kiekvienas žmogus gali įkurti savo partiją su savi-ta rinkimine platforma. Rinkimų dieną balsuoti eina ne vien tikta buržuazija, bet visa tauta. Valstybinį aparatą sudaro ir kontroliuoja laisvų rinkimų ke-liu išrinkta valdžia. Beje, demok-ratinuose rinkimuose kandida-tai yra nelyginamai daugiau, ne-gu reikia išrinkti atstovų. Vien-as kandidatų sąrašas prakti-kuojuose rinkimuose kandida-tai yra nelyginamai daugiau, ne-gu reikia išrinkti atstovų.

Drg. Petrovičius kalba apie Lietuvą... "Iki atkuriant Lietuvoje Tarybų valdžią, lietuviškoji buržuazija, stovėjusi nacijos prysakyje, vykdė anti liaudine reakcinę politiką. Ji kurstė nacionalinius vaidus, taikė kruviną terorą, masines represijas", posmuoje drg. Ivan Petrovičius, Lietuvoje net kojų gerai nespesję sušilti. Na jau, drg. Petrovičiaus, tokios ten masinės represijos ir tokie ten terori, kad lietuvių tauta apie juos nieko nežinojo. Masinių represijų ir teroro sąvokas mes išmokome sovietams užėjus. Kaip gi, mielas Petrovičiaus, pavadinumai tas deportacijos 1941 m. birželio viduryje, kada buvo išvešta virš 40.000 lietuvių i Sibirą? Paprasta ekskursija sveikatą pataisyti? Jeigu tai tik ekskursija, buržuazinė Lietuvos valdžia tokio masto "ekskursijų" niekada nebuvo surengusi... Pravilno, tovarišė Ivan Petrovičic? Drg. Petrovičius susimąsto: — Jeigu pasakysiu "nepravilno", mane uždarysite i beprotnami, jeigu sakysiu "pravilno", enka-vedistai išgąsins i Sibirą, o sveikatą Sibire pataisyti dar nenoriu... Puiku, drg. Petrovičiaus, puiku, bet tokiu atveju geriau jau propagandistū nemokyki!... Vyt. Kastytis.

RED D VANDENS SILDYTU-VAI \$120.00.

Remontuojai ir įrengiu pagal pasirinkimą visų firmų alyvos ar gazo krosnis (burner) pradant nuo \$290. Išsimokėjimas 3 metams iš 5%. Kurie norėtų užsisakyti alyvos, duodu \$5 nuolaidą. Taip pat įrengiu ir taisyau įvairias vandens ir oro apšildymo sistemas senuose ar naujuose namuose.

Darbas garantuotas.
Krosnių valymas \$6.00

A. Laguns
204 OAKWOOD AVENUE
TORONTO
Telefonas ME. 6583.

Jūsų patogumui ir pinigų taupymui Nesigalėsite nusipirkt ar davę pataisyti

FELIX RADIO, TELEVISION, ELECTRONICS

1328 Dundas St. W. (PRIE RUSHOLME RD.)
Cia rasite geriausios kokybės radio, televizijų, įvairių patefonų ir kitų elektroninių reikmenų. Visos prekės pilnai garantuotos, parduodamos fabriko nustatytais kainomis ir geriausiomis išsimokėjimo sąlygomis.

Lietuviams duodama nuolaida
Prie krautuvis veikia moderniška įrengta dirbtuvė, kurioje taisyti visi radi, televizijų aparatai ir kit. elektroniniai prietaisai.
Jūsų patogumui skambinkite
TELEFONU OL. 3356, ATVYKSIM I NAMUS.
Darbas atliekamas kvalifikuotų specialistų, skubiai, sąžiningai ir pigiai. Darbas garantuojamas 90 dienų ar pagal susitarimą.
SAV. F. NORVYDAS

I talka Tėviškės Žiburiams!

Laikraščių leidimas metai iš metų brangėja. Šių metų bėgyje ir popieris pabrango ir visos kitos išlaidos pakilo. Aišku, daugiau kainuoja ir "Tėviškės Žiburių" leidimas. VISDELTO "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" PRENUMERATOS MOKESTIS IR SIEMET NEKE-LIAMAS, paliekamas tas pats — \$4 Kanadoje bei JAV ir \$4.50 kituose pasaulio kraštuose. Tuo būdu "Tėviškės Žiburiai" ir toliau lieka pigiausias lietuviškas savaitraštis pasaulyje.

Šitą mes darome tik pasitikėdami nuosirdžiai savo bičiulių ir skaitytojų parama. Nuo Tamstų visų paramos priklausos visos galimybės laikraštį leisti ir jį toliau tobulinti. "Tėviškės Žiburiams" reikia dar daugiau naujų skaitytojų! Suraskime kiekvienas nors po vieną naują skaitytoją!

KIEKVIENAM TALKININKUI,
kuris suras bent du naujus skaitytojus, "TZ" duos vertingą premiją — garbiojo italų rašytojo Guarechi knygą "Mažasis Don Kamilius pasaulis". Knyga kainuoja \$3.50.

KIEKVIENAS NAUJAS SKAITYTOJAS,
užsiprenumeravęs laikraštį šio vajuos metu, galės gauti priedą Al. Barono romaną "Užgesęs sniegas". (Knyga bus siunčiama platintojų pranešus arba pačiam paprašius).

MIELI SKAITYTOJAI, MES JŪSŲ TARNYBOJE, PADĖKITE MUMS TAS PAREIGAS EITI!

"TEVIŠKĖS ŽIBURIAI" SKELBIA
naujų skaitytojų verbavimo ir prenumeratos rinkimo vaju nuo gruozdio 15 d. iki sekantįjį metų vasario 16 d.

VISI SKAITYTOJAI,
kurių prenumeratos laikas baigiasi apie metų pradžią, PRAŠOMI vajuos laikotarpyje atsilyginti.

PASTABA SKAITYTOJAMS JA VALSTYBĖSE
Siųsdami prenumeratos mokesį čekiais, malonėkite pridėti 30¢ čekio iškeitimui. Per metus "TZ" už čekių iškeitimą susidaro nemaža suma. Už jūsų paslaugą iš anksto dėkojame.

"TZ" ADMINISTRACIJA.

Adresas:
941 DUNDAS ST. W., TORONTO, ONT.
Tel. EM. 8-6813

Sujudintos lietuviškos nuotaijos

Žinoma, ryšium su pesitvarkymais laisvinimo veiksniu fronte girdėti gana daug skirtingų nuomonių. Yra pritariančių, yra neigiančių, netrūksta pasipiktinusių. Na, bet niekad nėra imanoma visus patenkinti, pagaliau demokratinėje bendruomenėje toks reiškinys yra visiškai kasdieninis ir jokio nerimo negalįs sukelti. Nežiūrint, kaip kurių mūstų įstaigų neigimo ir nuolatino priminimo, kad naujosios reformos nereiškia jokio Vliko perkėlimo, atrodo, kad nuotaijos tuo nėra nuramintos ir dauguma galvotu, kad perkėlimas yra įvykęs faktas. Kiti baiminasi dėl i laisvinimo organus įvedimo ne Lietuvos piliečių.

Jūs bendradarbis tuo reikal-u yra paklausių naujosios Vykd. Tarybos narį dr. P. Karvelį, kuris atsakė šitaip: "...Neturėtų drumsti mūsų nuotaijų ir pilietybės reikalai. Esamomis sąlygomis iševiojote pilietybės priėmimas ar nepriėmimas nepakeičia ištikimumo Lietuvai ir pasišven-timo-jos reikalams. Mes ir pra-eity esame turėję, pvz. Versalio sutartį pasirašant, kada Lietu-vo delegacijos didžiąją dalį su-darė Amerikos lietuviai. Ameri-ka yra tarsi antroji mūsų tėvy-nė ir jos interesai jokiū būdu ne-sikerta su Lietuvos interesais ir mums diskvalifikuoti tuos lietu-vious nu laisvinimo pastangų nėra nei reikalo nei pagrindo. Prie-šingai, būtų visiškai neleista ir

Atolydis šaltyje

LITERATŪRA SOVIETŲ RUSIJOJE

Vakaričiai dažnai prileidžia pakitimus komunistinėje Rusijoje. Savo metu jų buvo apsiejai JAV. Nūdien europiečiai pralenkė amerikiečius ne tik fantazijomis, bet ir trokštamų įvykių pranašavimu. Taip nutiko ir su komunistinės literatūros linkme.

Tarp laisvojo pasaulio ir komunistinės vergijos didžiausia skirtumą sudaro ne technika, jos pritaikymas, bet kūryba. Laisvajame pasaulyje rašytojui visa aplinka tėra žaliava, kaip granitas skulptoriui ar menininkui dažai. Jis ieško sielos susikryžavimo, konfliktų, kurie artimi ir suprantami milijonams.

Komunistiniuose kraštuose rašytojai tevykdo partijos nurodymus. Jie yra didelės propagandos mašinos rateliai. Jų uždavinys kolektyve skandinamas, nuo jo bėgančius užliuluoti komunistiniai teigiamais, išsprausiais ir dirbtiniais, nuo gyvenimo atitrukusiam literatūriniam aprašymus. Jie visi yra prikaustyti prie "socialistinio realizmo", t.y. sulaužyto gyvenimo, išplaukiančio tik iš komunistų programos, bet ne pačios tikrovės. Gyvenimiškoji tikrovė ir komunistinė doktrina lieka skirtingais dalykais.

Komunistinio rašytojo uždavinys gyvenimą stebėti ne savo, o partijos akimis. Jis, kaip ir kiekvienas komunistinės imperijos pilietis, turi už savo būsena mokėti milijoninę duoklę. Komunistinis rašytojas turi išsivadėti savo pasaulio, laisvos kūrybos, o techniška sugebėjimą rašyti skirti partijai, kuri gali leisti, pasak George Orwell "1948 m.", jam būti sočiu, nuduotai patenkintu ar būti įkištu žiurkių kameron.

Komunistinis rašytojas vengia žiurkių kameros, kaip ir betkuris kitas pavergtas pilietis. Jis išsivadą savęs, savo kūrybinį poelį — pegasą iškeičia i eilini kūną, kurie siekia išlikti prisiglaudęs prie koogzistencijos.

TUŠČIOS VILTYTIS

"The Times" literatūrinis priedas neseniai paskelbė rusų literatūros apertį. Autorius nei iš šio, nei iš to panido šūkterti: "Jei rusų literatūroje iškilis gegnijos, vėl bus atkurta ankstesnioji literatūros garbė". Ne tiek gaila The Times nesąmones raišio korespondento, kiek jo skaitytojų. Korespondento uždavinys daboti, kad kuo ilgiausiai Londonas galėtų džiaugtis imperijos trupiniai ir iš baimės koogzistuoti su Maskva. Vargšas skaitytojas turi sau šitokią išvadą padaryti: teprisklia Puškin, Dostojevskij ar Tolstoj — komunizmas tuojau užleis jiems kelią, o Rusijos rašytojų draugijai, kuriai priklauso net 3.142 asmenys tuojau išsibėgijos, nes ten nėra nei vieno gegniiaus.

Komunistiniai rašytojai nėra savaimingi. Jie atlieka tai, ką pveda partija. Jei partija įsako aprašyti pažangą kolchozuose, rašytojas turi tai daryti užlijuodamas paskutinę spragą, kuri rodytų, jog ten pažangą abejotina. Jis turi tai daryti, nors Chruščiovs protarpiais kalbėtų apie žemės ūkio suirute. Jis turi vis pūsti didelius, spalvotus muilo burbulus, nors jie skaity-

tojas garbinti Antikristą, komunistinis rašytojas būtų laisvas, kaip Sūnus palaidūnas. Kas gali tikėti Iljai Ehrenburgui, kuris jau tiek kartų kaitaliojo kailį, kai jis kalba apie literatūrinį atolydį, lyg norėdamas siūlyti kažką plautas — komunistines "vertybes" perkratyti. Tarkime jis ištiesio tu mori. Bet mums neaišku, kieno labui?

Jau prasliko ištisi metai nuo antrojo komunistinių rašytojų kongreso. Niekas nepakitėjo per pastaruosius metus ir niekas ypatingai pakitėti negalejo. Ehrenburgo "atolydis" yra niekur nepastebimas. 1953-54 m., tiesa, būta, pasikapojimo. Mokslininkai, menininkai ir rašytojai bandė kalbėti apie "naujus kelius", tačiau tuojau buvo įjungti i senuosius. Praėjusio rašytojų kongreso metu pasikapojė Solochovas su Semjonovu, tačiau ne dėlto, kad jie bent sekunde būtų viešai abejoję dėl socializmo linkmes teisingumo. Jie kirtosi, nes mada kirsti ir įrodyti, kad visi budi dėl kažkieno padarysimo klaidos. Ir jei kam pavyskta durkliu priremti prie sienos, miniai telieka šaukti: imperalistų šnipas jau surastas!

Tokių pasispardymų būta 1938-40 m. ir vėliau. Kas gi pakitėjo? Niekas. O kas išvis gali pakitėti, kai nuolat kalama įkaitinta geležis ant kieto priekalo?

Rašytoju duoklė bet kuriame komunistų pavergtame krašte yra vienoda. Juo silpnesni komunistiniai pagrindai, tuo didesnis spaudimas iš Maskvos Lietuvoje, kuri turi seną istoriją, būtų išvisio neįmanomas cypelėjimas: "atolsūgis"! Tegū jis būtų negirdimas, visai be aido ir atgarsio, tačiau jo ištarijū telikti netrukus įsiriukio "liaudies priešu" eilėna ir atsidurti tolimoje srityje, kurioje tris savaites saulė užmiršta pasisveikinti. Juk ne kitaip nutiko su Hu Feng, ne eiliniu kinų rašytoju, žymiu komunistu.

G. Rymantas.

(Bus daugiau)

PRINCIPAI IR JŲ VYKDYMAS

I mano straipsnį "Bendruomenės drumzlės" (Aidai, 1954 m. 7 nr.) plačiau atsiliepė dr. A. Baltinis (Aidai, 1954 m. 10 nr.) ir dr. J. Girnius (Aidai, 1955 m. 3 nr.). Pirmojo atsakymas konkrečiau patikslino ankstyvesniojo to pat autoriaus straipsnio (Aidai, 1951 m. 9 nr.) mintis ir surado netikslų ar nepriimtinių minčių mano straipsny, o mūsų paliestoji problema labiau išryškėjo. Antrojo atsakymas lietiė netiek pačia problema, kiek buvo perkeltas i kitą plotmę ir išskėle kitus dalykus, kurie reikalingi bent keletu žodžių ir iš "antrosios pusės".

Dr. J. Girnius, kaip ir daugelis kitų, jau ne pirmą kartą skelbia teisingą principą — "daugiau pagarbos žodžiui ir žmogui". Teorijoj ir viešumoje (bent žodžiais) visi jį pripažįsta. Praktikoje tačiau, kaip autorius pasitebi, jis yra lauzdomas ne tik politinėje, bet ir kultūrinėje srityje. Deja, principus nusistatyti lengva, o juos vykdyti sunku. Štai autorius, iliustruodamas savo mintis, man priskyrė bene charakteringiausią to principo laužytojo pavyzdį. Kaip vienas "Literatūros Lankų" žurnalo

redaktorių, autorius rašo, jog "dažnai neatsakingas žodžio vartojimas susijęs ir su slapyvardžiais. Nėra gausu surambebėlių, kurie nebėra jautrus savo pavardėms. Daug gausiau tokių, kurie drasūs iš po krūmų, iš po slapyvardžio "dūminės uždangos". Autorius šiuos žodžius taiko man ar, deja, nepastebi, kad jo redaguojami "LL" stipriojeje ir būdingoje žurnalo dalyje — kritiko slapyvardį yra pavertę taisykle ir plačiausiai kultivuoja "dūminę uždangą".

Ragindamas kitus perduoti svetimas pažūras atsargiai ir sąžiningai, autorius, atrodo, turėtu įgauti imunitetą prieš tas pačias negeroves, tačiau šiuo raštu jis parodo visai ką kita. Savo straipsnis aš niekur neminėjau, ar esu rašytoju draugijos narys ar nesu, o autorius apkaltino mane, kad aš griebiausiai melo "sąmoningam klaidinimui" ir pasiskelbiau esąs minėtus draugijos narys. (Nereikėtų pamiršti, kad lietuvių kalbos tarimajai nuosaka galima išreikti visokias galimybes, neimplikuojant realios situacijos). Po to, suprantama, tenka "beprasmiškai kovoti" su "savo paties užskutu malūnu", tebesiaiškinant, kad "mūsų civilizacijos sąmoningas melo emimasis yra laikomas nusikaltimu" ir kt.

Autorius tvirtina, kad mano straipsnio vieta, lietušiai lankininkus, yra "prasizengusi su tiesa", o tam įrodyti pateikia, deja, labai abejotiną argumentą. Girdi, aš "absurdiškai lankininkus" padaręs "kazkokiais A. Guzevičiaus piršejais". Šis priekaištas yra autoriaus "prasizengimas su tiesa", nes aš nerašiau, kad lankininkai perša A. Guzevičių (ar komunistų). Tačiau aš pasekiau jū literatūros sampratą, kuri dargi šiuo tremties metu smerkia tuos, kurie nutylėtu komunistą kaip poetą. O pagal tą sampratą, yra visiškai nuoseklus nuo Paul Eluardo (kurio lankininkai nedrįsta neišskelti) per M. Gorkį, sovietų rašytojų politruką, prieiti gal ir prie A. Guzevičiaus, lietuvių rašytojų politruką, jeigu šio poezija būtų pakankamai augsto lygio. Yra kitas dalykas, ar lankininkai, formuluodami savo literatūrinę sampratą, juto ar nejutu mano iškeltas implikacijas.

Yra galimas dalykas, kad aš ne tiksliai perdaviau "LL" pažiūrą i komunistinius rašytojus, ne tai, ką lankininkai vadina "estetine kūryba" ar "propagandine teze", gali būti suprasta ir plačiau ir stauriau nei aš suvokiau. Tačiau autoriaus teigimas, kad aš arba "nepajėgus skirtingos minties suprasti" ar "tik nepasistengęs sąžiningai įsiskaityti" yra tikrai "prasilenkias su

Naujas lietuvis gydytojas Toronte

Med. gyd. Juozas Urbaitis, gimęs 1909 metais Urbantų km., Bublelių valsčiu, Šakių ap., baigęs gimnazijos kursą Sakiuose, įstojo i Kauno Vytauto D. Universiteto Medicinos Fak., Medicinos skyrių, kurį baigė klausyti 1937 m., išlaikė valstybinius egzaminus 1940 m., atlikęs stažą Kauno klinikose ir kitose ligoninėse, gavo leidimą verstis medicinos praktika Lietuvoje 1941 m. Karo metu dirbo Vilniuje ir Vilniaus krašte. Pabėgęs iš Lietuvos dirbo kaip gydytojas Koblenzo ligoninėje chirurginiame skyriuje. Pasibaigus karui, dirbo kaip lagerio (DP Camp) gydytojas. Išvykus i Angliją 1947 m. ir dirbo kaip House Surgeon chirurginiame, akių, nosies, ausų ir gerklės ligų skyriuose bei kaulų lūžimo ir vidaus ligų skyr.

Atvykęs i Kanadą 1951 m. gavo leidimą verstis medicinos praktika Nova Scotia provincijoje, kur ir apsigyveno. Išlaikęs papildomus egzaminus 1955 b. vadinamus "Medical Council of Canada" ir buvo registruotas Ontario provincijoje.

Dr. J. Urbaitis, persikėlęs i Torontą, atidarė savo kabinetą 1398 Dundas Street West nuo 1955 m. gruodžio 21 d.

Darbo valandos: 12 iki 3 val. pp. ir nuo 6-9 val. vak. arba pagal susitarimą. Telefonas: LOMBARD 9622.

Muzikas J. Bertulis, gyvenęs JAV-bėse, parašė operetę "Abegjotinas asmuo" ir jos vieną egzempliorių prisuntė Kanados lietuviams. Jis leidžia operetę statyti bet kam su viena sąlyga —10% gryno pelno turi būti skiriama Kultūros Fondui.

Ji buvo prižiūstama mano vardu, dabar perdavus KLB Krašto Valdybos pirmininko pareigas B. Sakalaukui, perduodu ir šį muzikos veikalą. Jei kas norėtų ją statyti prašau kreiptis šiuo adresu: Mr. B. Sakalaukas, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. J. Matulionis, Buvęs KLB Kr. V-bcs pirm.

JAV Kultūros Fondo taryba paskelbė atsisaukimą i bendruomenės narius, kuriame nurodo KF reikalavimą, jo minties keiči i susikūrimą kairiuosiuose kraštuose. "Tautinio išsilaukymo i lietuviškos kultūros ugdymo srityse mūsų uždaviniai pasidarė nepaprastai dideli. Remdamesi senųjų patyrimu, turime vieningai ir sutartinai veikti, jeigu norime ilgiau išlikti tautiškai gyvi" — sakoma atsisaukime. "Tas faktas, kad iš tėvynės pasitraukė didžiulė kultūrininkų armija, mus visus įpareigoja parodyti, kad laisvėje nie nemirė". Tik taip mes galime įrodyti, "kad mūsų pasirinktoji laisvė buvo vaisingesnė už priespaudą... Lietuvis mokslininkas, rašytojas, muzikas, dailininkas — visi jie turi teisės laukti, kad KF padėtų jų darbams išėiti i savą visuomenę ir i kitataučių pasaulį. Lietuviška šeima ir mokykla laukia KF paramos lietuviškai jaunajai kartai auklėti".

Visi lietuviaviečiamai būti KF nariais. Nariu laikomas, kas per metus sumoka \$5. "Steigiamajame susirinkime pirmieji nariai dėjo po šimtinę". KF vadovybė pasizada lėšas naudoti nešališkai, tiksliai ir viešai skelbti pajamas bei išlaidų apyskaitas.

Įnešus ir aukas KF siūsti šiuo adresu: Kultūros Fondas, 1602 So. 48 Court, Cicero 50, Ill.

Dainų šventės komiteto skelbtam konkursui sukurti daina tinkama dainų šventei prisijūti 6 kūriniams. Konkursu laikas jau pasibaigė gruodžio 15 d.

Prof. V. K. Banaitis, buvęs Kauno konservatorijos direktorius, parašė operą "Juratė ir Kas tytis". Muzikas, žemos mensesiais užimtas uždarbiavimu pamokomis, operą rašė per tris vasaras. Opera yra trijų veiksmų. Šiuo metu yra instrumentuojama.

Moterų puslapis nuo naujų metų atsisar ir "Vienybėje". Jį redaguos Emilija Čekienė.

Argentinos Liet. Balsas ir 1956 m. išleidžia kalendorių, kurį duos kaip priedą laikraščio prenumeratoriams.

J. Pronckis parašė veikalą apie šiaurę "Šiaurės šaukia". Leidžia "Terra".

būdingesnė šiai problemai, nors autorius jos neišpletojo. Kiekvienam atveju tačiau, šalia kitų atžvilgių, ya ir tremtinio misijoj atžvilgiu, kuriam tenka pat atiduoti atitinkamą duoklę.

Šis atsakymas yra suvelintas. Apie pusmetį jis išgulėjo "Aidų" redakcijoje. Praeitą pavasarį (1955. 5. 21) vyr. redaktorius pranešė, kad žurnalas jį atspausdinsias. To nesulaukiau, ir tik neseniai gavau kitą pranešimą, jog vienas redakcijos narys paskelbė "ultimatumą" (nepasakyta, kada tas ultimatumas paskelbtas): esą jis atstiatydinsias iš redaktorstės, jeigu mano atsakymas būsis atspausdintas. To pasėkoje aš, "Aidų" skaitytojas, savo straipsniu apie bendruomenę tarp kitko reagavęs i mano nuomone svetimą šiam žurnalui pažiūrą, paskelbtą "Literatūros Lankuose" (Smerkimas tų, kurie nutylėtu komunistas kaip poetus), tapau paverstas asmeniu, besigriebiančiu melo, ir man priskirtas "staciai neatlaidziamas nusikaltimas"... Nežinau, kokie autoritetai neleidodo man pasinaudoti elementaria spaudos etikos praktika — atsakyti tame pačiame žurnale i nepagrįstus priekaištus bei insinucijas, kas yra skaudžiau, kai "Aidai" daugelio yra laikomi vieninteliu lietuvių kultūros žurnalu.

Dr. Girnius klysta, pareikšdamas, jog "gal sociologas ir rastu tautelių, apbruojančių melą". Pirmą, čia yra ne sociologijos, bet etnologijos bei kultūrinės antropologijos sritis, tad sociologu tiesioginiai nėra čia ko veikti. Antra, ši prielaida yra praeito šimtmečio kabinetinių antropologų spekuliacija, neturinti pagrindo realybėje, nes "tauteilų, apbruojančių melą" nėra. Bet čia, kaip matėme, iškyla visai kiti spaudos etikos klausimai. A. Lingaila.

Iš kultūros ir knygy pasaulio

Prof. dr. P. Skardžius baigia rašyti Goettingeno universiteto užsakytą veikalą "Lietuvių kalbos žodžių daryba".

Kun. A. Bunga ir kun. A. Paškevičius S. Vokietijoje renka lautosaką, užrašydami tiesiai i magnetofono juosteles.

"Kolumbijos Lietuvis", leidžiamas LK Komiteto, baigia penktuosius metus. Jo paskiausiai išleistame numeryje pareikšta padėka tiems draugams kolumbiečiams, kurie, suprasdami lietuvių sunkų likimą ir jų kovas už tėvynės laisvę, neatsiako lietuvių parenti moraliskai ir medžiagiskai. "Kolumbijos Lietuvis" žada tol eiti, kol, jo paties žodžiais tariant, "mūsų brangioj Tėvynei pradės brėkšti taip visų mūsų laukiamoji laisvės aušra". Paskiausiame numeryje rašoma apie VLIKO pirm. M. Krupavičiaus sukaktį, kun. Alf. Lipniūną ir kita, taip pat įdėtas dr. P. Karvelio sveikinimas. Ats. gen. V. Grigaliūnas-Glovackis rašo "Žemaičiai veja iš Telsių kryžiuočiu ainiu", E. Vasyliūnienė — apie Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvą ir k.

Ibagųs mieste išteigtas Toliomos un-tas, Kun. M. Saldukas paskirta agronomijos fakulteto dekanu. Toje švietimo vietovėje dar yra dirbė kaip tropikų žemės ūkio darbų stebėtojas V. Zlotus, agr. P. Grigaliūnas vierrezius metus ejo daržininkystės

ir sodininkystės inspepareigas, prieš kelurius mokslą baigė S. Lukaus.

Vasario 16 gimnazijos metraštis jau baigiamas spausdinti ir bus išsiuntinietas visiems jū užsisakiusiems gimnazijos rėmėjams. Fed. ministeris pabėgėlių reikalams prof. Oberlaenderis paskyrė gimnazijai 3.000 DM pašalpos mokslo priemonėms įsigyti. Už tuos pinigus numatoma nupirkti pianiną, vadovėlių ir reikmenų chemijos laboratorijai.

Sibelius pažista lietuvių dainas

Zymusis suomių kompozitorius atšventė 90 gimtadienį. Jis gyvena valstybės išlaikoma ramios aplinkos viloj gana vienišai ir nemėgsta netgi ramybės drumsčiausių lankytojų. Gimtadienio proga priėmė jis vienintelį svečių, jaunų dienų draugą dabartinį Suomijos prezidentą Paasakivi.

Sibelius savo muzikos kūrinių yra žinomas visame kultūringame pasaulyje. Jo simfonijos yra išpildomos pirmiausiuose kultūros centruose. Išpūdinčiausias jo kūrinys yra "Finlandia", kuriame jis atkuria Suomijos laisvės ilgėsi ir jos kovas. Pažymėtina, kad Sibelius pažista lietuvių dainas ir ne vienai jų yra užrašęs melodiją.

ST. VYKINTUI 50 METŲ

Stepui Vykintui šiemet lapkričio 23 d. suėjo 50 metų amžiaus ir 30 metų žurnalistinio, kultūrinio ir visuomeninio darbo. Sukaktuvininkas gimė 1905 m. lapkričio 23 d. Strazdelio ir Vienažindžio žemėje, smulkaus ūkininko šeimoje. 1924 m. baigęs Kauno "Aušros" gimnaziją, tais pat metais įstojo i Kauno universiteto humanitarinių mokslų fakultetą, kurį dėl sunkių materialinių sąlygų ir sveikatos kiek vėliau baigė — jau Vilniaus universitete. Be literatūrinio mokslų jis dar studijavo visuomeninius, politinius mokslus ir meno kritiką.

1925 m. Stepas Vykintas istojo i "Neo-Lithuania" korporaciją ir tais pat metais pradėjo bendradarbiauti "Jaunojoj Lietuvoj" ir kitoj tautinėj spaudoje. 1926 m. dėl sunkios materialės būklės pertraukė studijas ir nuėjo i pedagoginį darbą — Šakių "Žibuuri" gimnazijos lietuvių kalbos, psichologijos ir logikos mokytoju. Po metų vėl sugrįžo universitetan. Čia jis įsijungia i humanitarų draugijos veiklą ir buvo išrinktas jos pirmininku, 1927 m. organizavo moksleivų "Jau-nosios Lietuvos" ratelius ir pirmame jų suvažiavime tapo išrinktas "Jaunosios Lietuvos" Centro Valdybos pirmininku.

Be visuomeninio, pedagoginio ir studijų darbo, Stepas Vykintas aktyviai reikišias spaudoje, rašydamas įvairiais opiais klausimais vedamuosius "Tautos Kelyje". Buvo kelių laikraščių redaktoriu ir galiausiai buvo pakviestas i "Lietuvos Aidą" literatūros skyriaus redaktoriu. Tose pareigose išbuvo iki 1928 m. rudens.

Stepas Jakubickas.

Margis Vaistinė
408 RONCESVALLES AVE.
(kampus Howard Park Ave.)
Nuomojam vaikų svarstyklės — \$1.00 mėnesiui.
Metamorfoza kremas šlakams — \$1.35 už 4 uncijas.
Trejos devynerios — \$1.50 dėžutė. RICHTER ARBATA.
PERSIUNCIAM VAISTUS I LIETUVĄ IR I VISUS S.S.R.S. KRASTUS.
Skubiai paime receptus iš namų ir pristatome vaistus veltui.
Skubiam pristatymui i namus
Telefonas LL. 1944
Jonas V. Margis, Phm. B.

LATVIŲ GELIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampus Bloor)
Telefonas KE. 3884
PAS MUS PUKIAUSIOS GELĖS . . .
* Europietišks nuotėkoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškoje ir kanadiškoje stiliuje.
* Įvairiausius rūšių skintos gelės bei vazonai su gelėmis.
* Mes turime gintaro ir kitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.
LOTUS

ROSE HEATING & TINSMITH CO.
Jrengia naujas, visų apšildymo rūšių krosnis: vandens, oro ar kombinuotas, kūrėnamos anglimis, alyva ar gasu. Daro pagindinius krosnių išvylimus (vacuum), nes nevalytos krosnis sudėgina daugiau kuro ir neduoda šilumos. Atnaujinu senus oil burnerus, krosnis, tvarko ir pveda naujos apšildymo šakas. Atlieka visus skardos darbus, dēdo vėmzdzius nuo stogų vandeniui nubėgti. Jrengia vėsin-tuvus (fans) restoranoms, dirbtuvoms, prausykloms ir virtuvėms.
DIDELIS PASIRINKIMAS. ISSIMOKĖJIMO SĄLYGOS. DUODA GARANTIJAS.
543 Sherbourne St., Toronto. WA. 1-9758
SAV. E. J. ZALECKIAI.

KVALIFIKUOTŲ SPECIALISTŲ PATARNAVIMAS
Pilna lengvų automobilių ir sunkvežimių tarnyba
Koroserijos ir sparnų remontas, mechaninė tarnyba, fronto sureguliuojimas.
Parsitatomas, motoro nustatymas ir elektrinių įrengimų sutvarkymas, tepimas.
HUDDLESTON MOTORS CO. Ltd.
G. M. Warren, President
2803 DUNDAS ST. W. (prie Keele). TEL. RO. 2-8333
IMPERIAL — CHRYSLER — PLYMOUTH — FARGO

NEW 1956 Admiral 21" TV CONSOLE
with "TOP-FRONT" Tuning
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS:
* TELEVIJIOS APARATAI,
* RADIO APARATAI,
* KROSNYS,
* Saldytuvai,
* SKALBIMO MAŠINOS,
* SIUVIMO MAŠINOS,
* ĮVAIRIOS KILIMAI,
* LIVORIUMAS,
* VAIKU BALDAI,
* VEŽIMELIAI,
* MODERNIŠKOS VIRTUVES,
* SINKAI.
Didžiausia Lietuvių Prekyba Toronte
MOHAWK FURNITURE COMPANY
2446 - 8 DANFORTH AVE. TEL.: OX. 9-4444, OX. 9-0977

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W. OL. 6381

Geriausiai pirksite ar parduosite nekilnojamąjį turtą kreipdamiesi į didžiausią visoje Kanadoje lietuvišką įstaigą.

\$5.000 įmokėti, vienas morgiačius, 10 kambarių per du augštus, atskiras, mūrinis namas, dvi vonios, vandeniui alyva šildymas, garažas, High Parke. Klauskite R. Zulys.

\$6.000 įmokėti, vienas morgiačius, 9 kambarių per du augštus, atskiras, mūrinis namas, privatus įvažiavimas, garažas, vandeniui alyva šildymas. High Parke prie pat Bloor. Klauskite P. Budreika.

\$5.000 įmokėti, vienas morgiačius, 9 kambarių, atskiras, mūrinis namas, vandeniui alyva šildymas, garažas. Klauskite A. Bludzius.

\$19.500 pilna kaina, 8 kambarių per du augštus, puikus mūrinis atskiras namas, gražioje vietoje, turi garažą. Klausite F. Senkus.

\$14.900 pilna kaina, 9 kambariai per du augštus ir 3 kambariai rūsyje, trys virtuvės, vandeniui alyva šildomas, atskiras mūrinis namas, privatus įvažiavimas, garažas. Klausite V. Piloplys.

\$4.000 įmokėti, vienas morgiačius, 8 kambarių mūrinis, labai gerai užlaikytas namas, garažas, patogioje vietoje gyventi ir nuomoti. Klausite A. Paleckis.

\$8.000 įmokėti, vienas morgiačius, 8 didelių kambarių mūrinis namas, vandeniui alyva šildomas, gražioji High Parke vietoje, privatus įvažiavimas, garažas. Klausite S. Jucevičius.

Turime dar daug pasirinkimų namų įvairiose vietose ir įvairių kainų bei stilių, tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas bei patarimus. Klauskite: J. BALTAKYS, B. KRIAUCELIUNAS, J. KAŠKELIS, P. KRILAVIČIUS, J. KAMIŠAITIS IR J. KARPIS.

Visais morgiačių sutvarkymo, įmokėjimo padidinimo, draudimo ar kitais nekilnojamojo turto reikalais kreipkitės ir lengvai išspręsite. Skambindami klauskite: J. KARPIS.

Didelė naujiena norintiems pirkti farmas.

Už mažus pinigus gali turėti geras ir gražias farmas, kurios pilnai tinka, kaip ir brangiai kainuojančios, auginimui tabako. Apie tai galvojančiai nepraleiskite progos ir dėl smulkesnių informacijų skambinkite, klausdami: R. ŽULYS arba J. KARPIS.

PRIKLAUSOME TORONTO, ONTARIO, KANADOS IR TARPTAUTINEI REAL ESTATE SĄJUNGOMS.

Mann & Martel

REALTORS

1199 BLOOR ST. W., TORONTO. TELEF. OL. 8481

1. Siūlome pačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

- \$13.900 pilna kaina, 6 kambarių atskiras, mūrinis namas, dvi modernios virtuvės, alyva šildomas, dvigubas garažas. Randasi Bloor ir Lansdowne rajone.
- \$15.400 pilna kaina, 6 kambarių atskiras, kvadratinio plano namas, modernios alyvos šildymas, puiki virtuvė, šoninis įvažiavimas, garažas. Randasi Bloor ir Windermere rajone.
- \$3.500 įmokėti, 9 kambarių per du augštus, mūrinis namas. Dideli kambariai, vandeniui alyva šildomas. Dvi virtuvės, privatus įvažiavimas, 3 mūriniai garažai. Randasi Gladstone ir Queen rajone.
- \$3.900 įmokėti, atskiras, mūrinis, 8 kambarių duplexas, vandeniui apšildomas, privatus įvažiavimas. Randasi Bloor ir Brock rajone.
- \$1.900 įmokėti, Bloor - Dovercourt Rd. Mūrinis, 8 k., 2 modernios virtuvės, garažas.
- \$3.800 įmokėti, Parkdale rajone, mūrinis, atskiras, 8 kambarių per du augštus, dvi virtuvės, 2 vonios, atskiri įėjimai, alyva šildomas, privatus įvažiavimas, garažas.
- \$4.000 įmokėti, High Park rajone, mūrinis, 10 kambarių, 3 virtuvės, 2 vonios, alyvos šildymas, įvažiavimas kieme.
- \$4.700 įmokėti, Bloor - Indian Rd., mūrinis, atskiras, 10 kambarių per 2 augštus, dvi virtuvės, dvi vonios, vandeniui šildomas, įvažiavimas ir kiemas.
- \$17.800 pilna kaina, Bloor - Quebec, atskiras, mūrinis, 8 kambarių per du augštus, vandeniui alyva šildomas, garažas.

Skambinti Ant. MICIUNAS Tel. OL. 8481. Skambinti KUZMAS. Tel. OL. 8481.

DEMESIO NAMŲ SAVININKAMS! Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6-8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su augštu įmokėjimu. Prašome skambinti dar šiandien!

ŠVARA - GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus. Garantuotas saugojimas. Mokama atsiment. Garantuojama. Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeningą apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai: 138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557 30 metų valymo patirtimas

GERIAU PAS LIETUVI, NEGU SVETIMTAUTI!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengs padėti Imperial Auto Collision. Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas. PATARIMAI DUODAMI VĖLTUI. Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai 561-567 KEELE ST. 1½ Block South of St. Clair TORONTO, ONT. TEL. RO. 9-4773 Namų tel. CE. 1-3444 Sav. G. KERAITIS

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B. Teisininkas — Advokatas — Notaras 100 Adelaide St. W. Room 107 Telefonas EM. 6-4182 Toronto

DEMESIO! Lietuvis Elektros — Radio Technikas ANTANAS ČEPONIS Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatu: europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus. Be to, apimu namų pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniskus patarimus. Skambinti telef. KE. 1080 44 GWYNNE AVE., TORONTO

PERKANT - PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 - OL. 8444 579 College St. (kampas Manning) OL. 2324, - OL. 2325

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

- \$7.000 įmokėti, 500 vietų kinas ir 4 butai susideda iš 14 kam. Labai lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pilna kaina tik \$45.000. Vakarų Toronte.
- \$40.000 pilna kaina, 9 butų mūrinis, atskiras namas. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Bloor rajone.
- \$3.500 įmokėti, 200 akry ūkis su modernišku inventoriu. Yra gali-mybės auginti tabaką. Pilna kaina \$12.500. Maždaug 70 mylių nuo Toronto.
- \$5.000 įmokėti, 10 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniui - alyva šildomas. Kaina \$18.500. Parkdale rajone.
- \$4.000 įmokėti, 10 kamb. per du augštus. Mūrinis, atskiras namas, vandeniui - alyva šildomas. Indian Rd. - Bloor rajone.
- \$20.000 pilna kaina, 8 kamb. per du augštus. Rusholme Rd. rajone.
- \$20.500 pilna kaina, 8 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniui - alyva šildomas Bloor - Runnymede rajone.
- \$5.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniui - alyva šildomas, šoninis įvažiavimas. Bloor - Clendenan rajone.
- \$22.000 pilna kaina, 9 kamb. mūrinis, atskiras namas, garažas. Labai geram stovyje. Indian Rd. - Bloor rajone.
- \$1.500 įmokėti, 9 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, alyva šildomas, garažas. Dovercourt Rd. rajone.
- \$2.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, apie 10 metų senumo. St. Clair - Caledonia Rd. rajone.
- \$10.500 pilna kaina, 5 kamb. mūrinis namas. Alyva šildomas. Rusholme Rd. - Bloor rajone.
- \$1.000 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas. Alyva šildomas, pilnas rūsys. Naujos kietmedžio grindys. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Dovercourt Rd. rajone.
- \$1.500 įmokėti, 5 kamb. mūrinis namas, garažas, gerame stovyje. St. Clair - Caledonia Rd. rajone.
- \$1.600 įmokėti, 7 kamb. mūrinis namas. Labai gerame stovyje, didelis kiemas ir įvažiavimas. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Dundas - Runnymede rajone.
- \$2.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, alyva šildomas. Bloor - Ossington rajone.
- \$14.000 pilna kaina, 6 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, alyva šildomas. Indian Rd. - Bloor rajone.
- \$3.000 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas. Vandeniui - alyva šildomas. 2 mod. virtuvės. Bloor - Dufferin rajone.
- \$3.500 įmokėti, 8 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniui - alyva šildomas, garažas. College - Dufferin rajone.
- \$3.500 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas, mod. virtuvė, garažas, didelis kiemas. Bloor-Montrose rajone.
- \$15.700 pilna kaina, 6 kamb. mūrinis, atskiras namas, mod. virtuvė, garažas, privatus įvažiavimas. Glenholme - St. Clair rajone.
- \$16.500 pilna kaina, 8 kamb. mūrinis namas, 2 garažai. Viena skola balansui. Dufferin - Bloor rajone.
- \$3.000 įmokėti, 8 kamb. mūrinis, atskiras namas, garažas. Pilna kaina \$16.500. Gilmour - Annette rajone.
- \$5.000 įmokėti, 7 kamb. amerikoniškų plytų, mūrinis, atskiras namas. 2-ju metų senumo. Vandeniui - alyva šildomas. Didelis kiemas. Bloor - Montrose rajone.
- \$18.000 pilna kaina, 7 kamb., mūrinis, atskiras namas, vandeniui - alyva šildomas, garažas, šoninis įvažiavimas. Armadale - Bloor rajone.
- \$18.900 pilna kaina, 6 kamb. mūrinis, atskiras namas. Vandeniui - alyva šildomas. Annette - Runnymede rajone.
- \$5.000 įmokėti, 9 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, 2 prausyklos, garažas, didelis kiemas. Beatrice - College rajone.
- \$7.000 įmokėti, 7 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, 2 prausyklos, 2 garažai, St. Clair rajone. Viena skola balansui.
- \$3.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, alyva šildomas, 2s virtuvės, garažas. Shaw - Bloor rajone.

Turime daugiau kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti. V. JUČAS OL. 8444 R. KUPREVIČIENĖ OL. 8443 D. KAROSAS OL. 8443 J. BUCANTAS OL. 8444 V. PALIULIS OL. 2324 P. DAMBRAUSKAS OL. 8443 Namų tel. RO. 9-6198

LIETUVIAI SIBIRE

Paleistieji iš kalėjimų ir Sibiro darbų vergų stovyklų vokiečiai karo belaisviai ir civ. inter-nuotieji parvežė daug vertingų žinių apie Sibire tremtyje ir darbo stovyklose laikomus mūsų tautiečius. Bendras vaizdas — geras. Lietuviai yra gerai susi-organizavę, labai solidarūs, rūpinasi bėdos ištiktaisiais ar patekusiais į nelaimę savo tautiečiais, renka aukas ligoniams, kuriuos kuo galėdami šelpia ir pan. Savo rūpestingumu, patriotiškumu, tėvynės meile galėtų padaryti gėdą laisvėms gyvenan-tiems mūsų tautiečiams, kurie tiek laisvinimo reikalams, tiek bėdon patekusiems broliams ne kartą parodo ne tik rūgštų veidą, bet ir didelį šykštumą.

Tarp grįžusių vokiečių ir yra ir lietuvių, net moterų, taip pat Lietuvoje karo metais dirbusių ar ilgesnį laiką joje gyvenusių vokiečių. Kiti puikiai kalba lietuviškai. Grįžusiųjų teigimu, daug lietuvių arba okupantų paliekami toli nuo tėvynės, arba kai kas ir patys ten pasilieka, ypač tokie, kurie Lietuvoje neturi artimųjų. Atsiskleidžia nepaprastai daug šurpių likimų, parodančių visą ištremtųjų ir lietuvių šeimų tragizmą. Paskelbtoji amnestija tiems, kurie buvo apkaltinti ir nuteisti už "bendradarbiavimą su naciais", jau vykdoma. Tačiau šiaip sovietinė amnestija, kuria taip girusi bolshevikai, mūsų tautiečius mažai palieja. Nemaža tokių, kurie negali grįžti atgal į tėvynę, įkurdinami kaip "laisvieji" Vorkutos, Intos rajonuose, prie Baikalo ežero, kur ypač apie Taisėtą suvartyti buvo veik visi pagautieji "plechavičukai", patekusių po kapituliacijos rusams Kuršo žiede, buv. policininkai ir kt. Jiems dažniausiai tenka ten dirbti prie miško darbų.

Vorkutoje, vokiečių radijo ir laikraščių žiniomis, labai išgarsėjęs vienas lietuvis kunigas, kurį vietiniai tikintieji vadina "Vorkutos šventuoju". Jis laiko pamaldas giliai anglių kasyklose, kaip pirmaisiais krikščionybės laikais. Kaikurie žmonės save laiką labai gerai informuoti apie padėtį krašte, jau seniai įrodinėja, kad okup. Lietuvoje nesą jokio okupantui aktyvaus pasipriešinimo, jokių partizanų ir tt. Tačiau visai ką kita pasakoja parvykusieji, kuriems yra tekę kartu su lietuviais kalėti arba susitikti darbo vergų stovyklose. Jie teigia, kad dar 1953 m. įvykusios prie Dubybos pakraščio partizanų ir rusų kautynės. Partizanų daugumas žuvo, bet daliai vis tiek pavykę prasimušti. Ištremime taip pat sutikta pagrindinių laikraščių redaktorių, spausdintojų ir kt. 1953 m.

Arciszewski mirė sulaukęs 78 metų. — Londonas. — Velionis Arciszewskis buvo narys triumvirato, einančio valstybės galvos pareigas (kiti du yra gen. Anders ir ambasadorius Raczynski). Dabar svarstoma, kas galėtų būti Arciszewskio pėdinis. Tikty, kad tai būtų taip pat socialistas bet jų tarpe tokios autoritetingos asmenybės nesima-ta. Galimas dalykas, kad parink-tas bus visai kitos partijos žmo-gus. Minimos kandidatūros gen. Sasnkowski (gyvenęs Kanadoj), gen. Bor Komorowski, K. Ba-ginski ir J. Zdziechowski.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS PARDUODU IR STATAU NAUJAS KROSNIS, OILBURNERUS IR GAZBURNERUS. Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų. Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokių panašius darbus. Pranešu savo naujajį adresą: 999 College St., Toronto. Tel. OL. 6123 ANT. JUOZAPAITIS.

RIDOUT DIDŽIAUSIA NUOSAVYBIŲ FIRMA KANADOJE Pagalbos ar informacijų SAVOJE KALBOJE bet kokios nuosavybės PARDAVIMO — PIRKIMO — ĮKAINAVIMO ar paskolos reikalu kreipkitės: 1245 ST. CLAIR W. — TORONTO — Tel. OL. 3516 COLLEGE - HAVELOCK, \$6.000 įmokėti, atskiras 9 kambarių namas, 2 modernios virtuvės, apšildomas karštu vandeniui - alyva, didelis gražus kiemas, vieta 2 garažams. Balansui vienos skolos morgiačius 10 metų. HIGH PORK, \$5.000 įmokėti, 10 kambarių, atskiras namas, 2 virtuvės, 2 vonios kambariai. COLLEGE - DOVERCOURT \$5.000 įmokėti, atskiras, gerų plytų, 8 kambarių namas, 3 virtuvės, dvigubas garažas, apšildymas alyva, didelis kiemas. B. MARIJOŠIUS - OL. 3516 Įstaiga veikia iki 10 val. vak. RIDOUT REAL ESTATE LIMITED Kanados didžiausia nuosavybių firma.

Visais morgiačių reikalais kreipkitės į ACTIVE MORTGAGES SALES BROKER! Vl. Andrijauskas Telef. RO. 2-3415

A. MORKIS REAL ESTATE & BUSINESS BROKER 1077 BLOOR ST. W. TEL. OL. 8450. Pirmasis lietuvis Toronto REALTOR, priklausantis Toronto Real Estate Board & National Association of Real Estate Boards. T O D Ė L : 1. Didžiausias pasirinkimas namų ir būtnių visuose miesto rajonuose su įvairiais įmokėjimais ir įvairiomis kainomis. 2. Parūpinamos paskolos su 6%. 3. Geriausios sąlygos morgiačių sutvarkyti. 4. Ištikinimui, — prieš perkant ar parduodant bet kokią nuosavybę melonekite paskambinti agentams: F. JONYNAS, tel. OL. 8459, V. IVANAUSKAS, tel. OL. 8450, V. MORKIS, tel. OL. 8459, J. IVANAUSKAS, tel. OL. 8450.

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija DEDA NAUJAS APSILDYMO KROSNIS: * Vandens ir oru apšildymo, * Paprastas ar "Air Conditioning", * Perstato apšildymą iš anglių į alyvą. * Taip pat atlieka įvairiausių elektros instaliacijos darbus. Pigiausias kainos. Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai. Išsimokėjimo sąlygos — 24 mėn. Techniški patarimai veltui. Smitas Electric and Heating Co 71 BEATY AVE., TORONTO - Tel. OL. 8719.

J. J. ELLIS REAL ESTATE LTD. 1072 Bloor St. W. Tel. ME. 2471. Perkant ar parduodant betkokią nekilnojamą nuosavybę, paskambinkite į šią lietuviams gerai žinomą firmą. Sukeliame morgiačius bei sudarome paskolas labai mažu procentu. Turime didelį pasirinkimą namų, būtnių, farmų, sklypų ir tt. visuose Toronto rajonuose.

LAIMINGŲ NAUJŪJŲ METŪ! Nuoširdžiai linkime visiems mūsų Mieliesiems Tautiečiams, kartu dėkojame už taip gausų kreipimąsi į mus, užtikriname ir ateityje Jums mūsų nuoširdų patarnavimą visuose nuosavybių pirkimo ir pardavimo reikaluose.

- HELENA AVE. - ST. CLAIR, \$2.00 įmokėti, visai atskiras, gero mūro, 7 nepereinamų kambarių per 2 augštus, "air condition" šildymas, moderni virtuvė, labai švarus, gero dydžio kiemas ir garažas.
- PEARSON AVE. - RONCESVALLES, \$5.00 įmokėti, visai atskiras, gero mūro, 9 gražių kamb. kvadratinio plano namas, alyvos šildymas, dvi geros virtuvės, vieta garažui.
- ARDAGH AVE. - JANE ST., \$7.000 įmokėti, visai atskiras, 7 gražių kamb., kvadratinio plano, rupuoti plytų, labai modernus namas, vandens alyvos šildymas, didelė moderni virtuvė, gražus kiemas, garažas. Balansui viena atvira skola.
- WINDERMERE - HIGH PARK, \$3.500 įmokėti, 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, kietmedžio grindys, moderni virtuvė, alyva šildomas, garažas.
- INDIAN RD., \$3.500 įmokėti, 9 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, vandeniui alyva šildomas, dvi virtuvės, dvi vonios, vieta garažui, geros išsimokėjimo sąlygos, geras namas.
- HOWARD PK. - INDIAN RD., \$4.000 įmokėti, 9 kambarių per du augštus. Atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, vandeniui alyva šildomas, 2 virtuvės, dvi vonios, garažas. Viena skola - liku-čiui.

P. MALIŠAUSKAS Bus.: ME. 2471, Res.: KE. 7425 P. KERBERIS Bus.: ME. 2471 - Res.: LL. 1584

V. VASIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

872 BLOOR ST. W., (prie Ossington), TORONTO. Tel. ME. 4605

Priklauso Toronto, Ontario, Canadian ir International Real Estate Board

BLOOR - DUFFERIN, \$1.500 įmokėti, 5 kambariai, atskiras, šoninis įvažiavimas, 2 garažai.

HIGH PARK, 7 kambariai, gero mūro, alyva šildomas, įmokėti \$3.000.

BLOOR - LANSLOWNE, \$2.000 įmokėti, 8 dideli kambariai, mūrinis, didelis kiemas ir 2 garažai.

COLLEGE - RUSHOLME RD., naujas 6-šiu atskirų butų pastatas, didelis kiemas ir garažai, geras parkyns.

PARKDALE, 7 labai dideli kambariai, 2-ju augstu, atskiras, ekstra butas rusyje, vandeniui alyva šildomas, labai didelis kiemas ir 2 garažai, įmokėti \$7.500.

RUSHOLME RD., 9 labai dideli kambariai, 2-ju augstu, atskiras, ekstra butas rusyje, vandeniui alyva šildomas, labai didelis kiemas ir 2 garažai, įmokėti \$7.500.

BLOOR - OSSINGTON, naujas 2-ju butų po 5 kambarius namas, didelis kiemas ir garažai, įmokėti \$5.900.

HIGH PARK, 18 butų apartamentas ir garažai, geros pajamos, žemas įmokėjimas.

Didelis pasirinkimas gyvenamųjų namų, biurų, žemės statyboms.

Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu ME. 4605

V. VASILIAUSKAS

Brazilijos vidaus politika

(Atkelta iš 3 psl.)

būtų mubaustas už nedrausmingumą (kariškiams draudžiama veltis politikon). Bet prez. Filho ir tai nereagavo, o be to, tuojau susirgęs valdžia perleido parlamento pirmininkui Carlos Luz. Šio gi gen. Teixeira Lott lapkričio 10 d. naktį pareikalavo, kad prezidentas pulk. Mamede atleistų iš karo mokyklos lektorių ir gražintų armijon. Prezidentas savo patarėjų patariamas nerado pakalo bausti pulk. Mamede. Tuomet karo ministeris pareiškė atsistatydinąs. Prezidentas atsistatydinimą priėmė ir tuoj pat paskyrė kitą ministrą.

sako iš parlamento pirmininko pareigų, tuo pačiu iš prezidento, o jas perleidžia senato, vice-pirmininkui Nereu Ramos.

Naują vyriausybę padarė pakeitimų kariuomenės vadovybė. Nors ir surastas sugyvenimo būdas, bet padėtis dar nėra atslūgusi. Niekas negali garantuoti, kad kas nors dar neįvyks, ypač jeigu kartu su Kubitshek ir viceprezidentus bus išleistas Joao Goulard. Net dabartinės vyriausybės viršūnėse esantieji didelį daugumą yra priešingi Goulard leidimui valdžion.

Taikingai išristi padėti daug padėjo Sao Paulo ir Rio de Janeiro kardinolai. Jie buvo tarpininkai.

Brazilijos demokratinuose sluogsnuose ir spaudoje padarė keisto įspūdžio "New York Times" linija, pritarianti įvykdymam perversmumui. Spėjama, kad čia yra stambių amerikoniškų kompanijų įtaka, kurios už tai tikisi gauti iš būsimo prezidento Kubitshek kokių nors koncepcijų.

Komunistai ir jų draugai visu šimtu nuosimčių remia ir dabar Kubitshka. Tarp kitų susitarimų yra, kad komunistų partijai naujas prezidentas leis legaliai veikti, kad užmegs su Rusija diplomatinis santykius ir t. t. Tokiu atveju amerikoniškoms kompanijoms nebus lengva kur nors išsprauti, nes komunistinis gaivalas prieš "vankius" veda be jokios pertraukos stiprią agitaciją.

Manyti, kad Kubitshek ir Goulart įėjus valdžion komunistai turės daug įtakos, nėra pagrindo. Visokie priešrinkiminiai pažadai ir sutartys baigiasi su rinkimais. Savo laiku komunistų balsus buvo nusipirkęs ir Adhemar de Barros. Bet po rinkimų pažadus užmiršo. Dar reikia žinoti, kad viešojo nuomonė Brazilijoje nėra palanki komunistams. Jie jie imtų daugiau galvas kelti, kariuomenė nesėdės rankas nuleidus. Admirolas Pena Botto, adm. Juracy do Vale, aviacijos gen. ir ilgametis aviacijos ministeris Eduardo Gomes ir visa eilė kitų vadų, kurie turi pasitikėjimo ir kariuomenėje ir visuomenėje, niekuomet neleis raudonajai hidrai Pietų Kryžiaus padangėje savo galvą iškelti ir naują, milžino žingsniais besiveržiantį kraštą, paversti kalėdžiu.

Dar galimas dalykas, kad šiomis dienomis, sustiprėjęs Filho grįš prie savo pareigų. Turės progos išlyginti įkaitusius netaikus, ir 1956 m. sausio 31 d. perduoti prezidentūrą teisėtai išrinktam kandidatui.

— Otava. — Kalėdų amnestija palietė 230 kalinių, atkalėjusių pusę baismės.

.. ŠYDSENOS ..

Mūzikos žinovas

Liudvikas nueina į svečius. Seimininkė nustato radiją ir pasipila pianino garsai.

— Tai Šopenas, — pastebi seimininkė.

Liudvikas meta žvilgsnį į aparatą.

— O man rodo, tamsta klystat. Juk tai Buffalo...

Vargas — Kad tu žinotum, kiek man reikia privargti, kol išsiūlau žmonai nors kiek pinigų.

— Tai angelas tavoji, ne žmona!

— Oho! Ji norėtų visus paimti.

Būsim lygūs

— Pasibaigė mano kantrybė, — širsta su savo skolininku.

— Jau trečią kartą ateinu prašyti savo pinigų, kuriuos tau seniau paskoliniau.

— Greit būsim lygūs, — ramiai aiškina skolininkas.

— Jei tamsta gerai atsimeni, tai aš, kol pinigų gavau, turėjau net keturis kartus pas-tave ateiti.

Nediplomatiškas tarpininkas

Hotelio valgykloje prie stalo sėdi jauna našlė su penkiamečiu sūneliu. Prie gretimo stalo — elegantiškas jaunas vyras, kuris protarpiais berniukui nusišypsuoja arba ir ką pasako. Po kurio laiko berniukas jį klausia:

— Dėde, kaip tu vadiniesi?

— Bruno Harneman, drauguži.

— Ar tu jau vedęs?

— Ne, vaikuti, nevedęs.

— Ar čia dar ilgai gyvensi?

— Dar dvi savaites.

— Mamyte, ko dar paklausti?

— kreipiasi berniukas į motiną.

Pagal pavyzdį

Jonukas atėjo į kirpyklą apsidirpti. Kirpėjas klausia:

— O kaip norėtum, kad tavo apkirpčiau?

— Ogi kaip tėveli. Viršugalvy su skyle...

PRIEŠ TRIS ŠIMTUS METŲ

(Atkelta iš 2 psl.)

die jau yra atvykęs į Rygą. Jie tuoju pat bando paveikti Švedus, kad Lietuva išskirtų nuo Lenkijos ir čia vestų kitokią politiką. Liepos 28 d., po 5 d. atvykusių ir Ryga de la Gardie ir 10 dienų prieš Vilniaus puolimą, abu pirmieji Lietuvos senatoriai — Vilniaus vyskupas ir Vilniaus vaivada, o greta jų ir hetmono pusbrolis Boguslavas Radvila, kuris turėjo pasisamdęs savą asmenišką kariuomenės dalinį, kreipėsi į de la Gardie "gerų kaimyninių santykių" pagrindu prašydami tulkos Vilniui apginti. Kadangi de la Gardie ir jo padėjėjai baronui Skytte (skt. Sütte) karaliaus buvo įsakytą vistik kokiomis priemonėmis patraukti savo pusėn Kuršo kunigaikštį ir taip pat užimti Lietuvą, bet jokiū būdu nesusiejančių ir konfliktą su Maskva, tai iš šio tokio kreipimosi daug ko laukti nebuvo galima, o ilgom derybom nebuvo laiko.

Radvilos tai puikiai suprato ir atsiliepdami į de la Gardie neoficialiai paskleistą raginimą Lietuvai gelbėtis užmezgant artimus ryšius su Švedija, jie abu, jau be vyskupo, nutarė žengti dar vieną žingsnį ir pasiduoti Karolio X Gustavo globai. Jie pasirašė atskirus aktus, kuriais Karolį X pripažįsta savo valdovu, didžioju Lietuvos kunigaikščiu. Jie paruošė ir visos Lietuvos pasivadavimo projektą, pagal kurį Lietuva Karolį X skelbė savo globėju ir pasizadėjo laikytis neutraliai Švedijos kare su Lenkija, o už tai Švedai jai turėjo suteikti paramos prieš Maskvą. Jei karo eiga kitaip nulemsiant, pagal projektą, Lietuva žadėjo Karolį X G. pripažinti savo didžioju kunigaikščiu. Abiems Radviloms tokiam atveju turėjo būti sudarytos vasali-

Jam nesuprantama

— Vyršiki tik ką atvežė į liginę. Po kelių minučių kažkas pasibeldė į duris. "Prašau", — suriko jis įėjo kresna ponutė.

— Aš esu budinti gydytoja, — tarė viešnia. — Malonėkite nusirengti.

— Visiška?

— Taip.

Vyras nusirengė. Gydytoja apžiūrėjo, paklausė ir sako:

— Prašau dabar gulti. O gal turit kokių klausimų?

— Taip, vieną turėčiau. Kam tamsta jeidama pasibeldė?

Ne viską

— Kaip sekasi, Ponia?

— Koks čia sekimas. Mūsų teta sunkiai serga.

— Girdejau. Atrodo, kad turite būti viskam pasiruošę...

— O ne! Mes pavaldėsim tik pusę...

Helikopteriu laivynas

(CSc.) Kanada turi didžiausią pasaulyje komercinį helikopteriu laivyną. Jis išaugo Br. Kolumbijoje vadovaujant Kanados Karališkojo Karinio Oro Laivyno veteranui Carl Agar, kuris pradėjo naudoti helikopterius pervežti krovinius iš Rocky kalnų.

Agar su savo draugais įsigijo pirmą helikopterį dar 1947 m. Jų pirmasis tikslas buvo panaudoti jį Br. Kolumbijos sodų vaisiams apsaugoti.

Bet didelio pareikalavimo nebuvo, ir jų parkinys būtų neapsimokėjęs. Tada Agar pradėjo savo mašiną naudoti krovinių pervežimui. Dabar jis ir jo bendrininkai turi 20 triviečių helikopteriu ir 5 po dešimtį vietų. Jie dirba išilgai visą Kanadą pradėdami nuo vakarų krašto ligi pat Newfoundlando. Pravedant elektros linijas ir kitus sunkiuosius darbus prie milžiniškos Kitimataj gėlinės Br. Kolumbijoje kaip tik ir panaudojamas šis Agar laivynas.

Dėmesio Ponioms ir Panelėms!

Vandos Žukauskienės MOTERŲ KIRPYKLOJE

Pusmetiniai garantuojami

Sukuosenos pritaikomos kiekvienu individualiai.

ARTISTIC BEAUTY SHOP

Tel. KE. 4731. 219 Roncesvalles Ave., Toronto

Savi pas savus!

Auto mašinų mechaniniai darbai, su-lankstymai ir dažymas atliekami kvalifikuotu mechaniku greitai ir sąžiningai

Dufferin Garage

1423 DUFFERIN ST., KE. 6149. Sav. V. DUNDYS

Valų fotelius

IR ĮVAIRIAUSIUS KILIMUS,

taip pat išimtu rašalo dėmes. Sutačiau išsirusius galus ir pradėjusius kilimus.

SKAMBINTI ME. 4973.

P. KARALIŪNAS.

DĖMESIO!

Lietuvio IGNO ASTRASKO

batų krautuvė

Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir plataus EE—EEE dydžio.

1414 Dundas St. West, Toronto

Tel. KE. 3881

DAŽAI IR SIENOMS

POPIERIS!

Vaškas, šepėčiai, terpentinas

Sky's Paint & Wallpaper

891 DUNDAS ST. W. Toronto, Ont. Tel. EM. 4-2715

VYRŲ ir MOTERŲ RŪBŲ

SIUVEJAI

S. V. BARTUŠEVICIAI

Didelis pasirinkimas anglišku medžiagu. Ponioms ir panelėms suknetės pagal naująsią madą ir pigiausiomis kainomis.

66 STAFFORD ST., Toronto. Tel. EM. 2-2705.

LUBYS

UPHOLSTERING

2 DELAWARE AVE., Toronto,

atliekami įvairūs minkštų baldų užsakymai ir pataisymai. Pigi kaina. Telef. OL. 9830, po 6 val. v.

VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prienamomis kainomis.

V. JUŠKEVIČIUS, Licenced master electrician. 251 LAUDER AVE., LL. 7714 Toronto

Calvert PASTABOS

Kanadiečiai sako

"On me"

(arčiau "On me")

Tai charakteringas ir gražus kanadiškų gyvenimo būdas. Čia žmonės randa malonumą pavaišinti vienos kitą. Vaisinėjimas viešojoje vietoje savo svečiams pasako, kad jis apmoka visą sąskaitą — "this is on me"

Calvert DEGTINĖS VARYKLOS, Amhurstburg, Ontario.

— Port Arthur, Ont. — Čia burmistrui išrinkta moteris Eunice Wishart.

Dr. J. URBAITIS

Gdytojas ir Chirurgas

1398 DUNDAS ST. W. Telef. LO. 9622.

Priima taip pat ausų, nosies ir gerklės ligonius.

Darbo valandos: kasdien 12-3 val. pp. ir 6-9 val. vak.

"VIENYBEJE — GALYBE!"

TAUPLYK

savo kredito koop. "PARAMA", Indėliui apdrausti. Augštos palūkanos. Darbo valandos: antrodieniais ir penktadieniais nuo 7 val. vak. iki 9 val. v. Šeštadieniais 2-4 val. pp.

Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. Telefonai: KE. 3027.

Lietuvių moterų

KIRPYKLA

Doma Hairstyling

1618 BLOOR ST. W. (netoli Dundas)

Tel. KE. 2904

Sav. D. KAUNAITĖ

Dėmesio Ponioms ir Panelėms!

Vandos Žukauskienės MOTERŲ KIRPYKLOJE

Pusmetiniai garantuojami

Sukuosenos pritaikomos kiekvienu individualiai.

ARTISTIC BEAUTY SHOP

Tel. KE. 4731. 219 Roncesvalles Ave., Toronto

Savi pas savus!

Auto mašinų mechaniniai darbai, su-lankstymai ir dažymas atliekami kvalifikuotu mechaniku greitai ir sąžiningai

Dufferin Garage

1423 DUFFERIN ST., KE. 6149. Sav. V. DUNDYS

Valų fotelius

IR ĮVAIRIAUSIUS KILIMUS,

taip pat išimtu rašalo dėmes. Sutačiau išsirusius galus ir pradėjusius kilimus.

SKAMBINTI ME. 4973.

P. KARALIŪNAS.

DĖMESIO!

Lietuvio IGNO ASTRASKO

batų krautuvė

Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir plataus EE—EEE dydžio.

1414 Dundas St. West, Toronto

Tel. KE. 3881

DAŽAI IR SIENOMS

POPIERIS!

Vaškas, šepėčiai, terpentinas

Sky's Paint & Wallpaper

891 DUNDAS ST. W. Toronto, Ont. Tel. EM. 4-2715

VYRŲ ir MOTERŲ RŪBŲ

SIUVEJAI

S. V. BARTUŠEVICIAI

Didelis pasirinkimas anglišku medžiagu. Ponioms ir panelėms suknetės pagal naująsią madą ir pigiausiomis kainomis.

66 STAFFORD ST., Toronto. Tel. EM. 2-2705.

LUBYS

UPHOLSTERING

2 DELAWARE AVE., Toronto,

atliekami įvairūs minkštų baldų užsakymai ir pataisymai. Pigi kaina. Telef. OL. 9830, po 6 val. v.

VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prienamomis kainomis.

V. JUŠKEVIČIUS, Licenced master electrician. 251 LAUDER AVE., LL. 7714 Toronto

Dr. M. Arštikaitytė

Akių ligų specialistė

iš 167 College St.

persikėlė

į 345 BLOOR ST. W. /prie Huron/ Suite 12.

Telefonai: kabineto WA. 1-3584, namų WA. 3-5555. Toronto, Ont.

Dr. Aleksas Valadka

1081 BLOOR ST. W. (prie Dufferin)

Telefonas ME. 2933.

priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Keturtdieniais ir šeštadieniais nuo 1 val. pp.—3 val. pp. Rentgenas pagal susitarimą.

Dr. A. Pacevičius

Gdytojas ir Chirurgas

NAUJAS KABINETAS

280 Roncesvalles Ave. Telefonas OL. 4778.

Priėmimo valandos: 11-1 val. p.p.; vakarais nuo 6-8 val. vak.; trečiadieniais ir šeštadieniais 11-3 val. p.p. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. Jonas Yčas

Gdytojas ir chirurgas

1390 DUNDAS ST. W. (tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir 6.30-8, šeštadieniais 2-4. Kabinetas uždarytas trečiadieniais. Kitu laiku pagal susitarimą.

Telefonas LO. 1794 Toronto

Dr. N. Novošickis

DANTŲ GYDYTOJAS

Boiges universiteto Vokietijoje ir Kanadoje

345 BLOOR ST. WEST (kampus Bloor ir Huron gatvių) TORONTO

WA. 3-2003

Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Dažinė: Oliver 4451

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą

1082 BLOOR W., TORONTO 4. (į rytus nuo Dufferin St.)

WA. 3-2003

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA

Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.

386 Bathurst St., Toronto

Tel. EM. 4-6515

JEFFERY, JEFFERY & FROST

Advokatai, Notarai

371 BAY ST., Toronto

Telef. EM. 6-5255

Prašoma kreiptis į N. ČEP

TORONTO, Ont.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios
 — Ateinanti sekmadienė, Naujų Metų dieną, pamaldų metu bus platūs pranešimas apie parapijos pastoracinį ir ūkinį reikalus.

— Gražiai ir nuotaikingai praėjo Kalėdų šventės parapijos bažnyčioje. Betlejeus prakartė buvo papuošta kun. B. Pacevičiaus piešta Kalėdų nakčiai pritaikyta dekoracija. Per Bernelių mišias chorui pritarė orkestras. Dėkojama S. Jokūbaičiui ir P. Šopagai už suorganizavimą orkestro ir tuo prisidėjimą prie pamaldų iškilmingumo.

— Pirmadienį po Naujų Metų, esant civilinei šventei, pamaldos bažnyčioje 9.30, 10 ir 11 val. Vienuoliktos valandos pamaldos aukojamos už visus 1955 metais mirusius lietuvius Toronte, Lietuvoje ir kitur.

— Parapijos mėnesinė rinkliava iš pirmo mėnesio sekmadienio nukeliama į sausio 8 d.

— Nuosirdžiai dėkojama dail. skulpt. J. Dagui už bažnyčiai pagaminimą medyje originalių stacijų — Kryžiaus Kelių už palyginti labai žemą kainą.

Lietuvių menininko kūriniai mūsų emigracijos gyvenime bažnyčiai bus graži meniška puošmena.

— Sutuokta: Albertas Šiaudinis ir Elena Robert.

— Pakrikštytas Povilas Kitra ir Vytautas Vitkus.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sausio 1 d., sekmadienė, 6 val. vak., Prisikėlimo salėje bus rodomas filmas "The tanks are coming".

— Sausio 2 d., 8 val. v., Prisikėlimo salėje įvyks parapijos parengimas. Veiks bufetas su kietais ir minkštais gėrimais.

— Kalėdų eglutės vaidinimo bendra repeticija įvyks gruodžio 30 d., penktadienį, 10.30 val. Prisikėlimo salėje. Visi dalyviai privalo atsilankyti neveluojant.

— T. Bernardinas išvyko po savaitę poilsio. Jį pavaduoja T. Placidas.

— Naujų Metų sutikimo bilietų reikalus prašoma sutvarkyti iki šio penktadienio — apmokėti ir atsimiti bilietus. Neatsimti bilietai bus perduoti kitiems.

— T. Bonaventūra Tamulionis, OFM ir T. Gabrieliūs Baltušaitis, OFM, atvyko Toronton praleisti šventes Prisikėlimo vienuolyje. Jie studijuoja St. Bonaventuro universitete.

— Pakrikštyti: Darius Paulius Vaiciūnas, Dainora Jazmina Liučija Gadišauskaitė, Juozas Antanas Stasys Berzinis, Marija Sally Puodžiukaitė, Viktoras Harry Červinskas, Birutė Marija Kartavičiūtė, Rimantas Nerijus Kowbell, Kazimieras Darius Simonaitis, Rūta Marija Vaiciūnaitė, Rūta Angelė Elena Juzukonytė, Vida Adelė Juzukonytė, Viktoras Jonas Kulikauskas, Vlada Bronius Stokcas, Linas Viktoras Prišcepionka.

— Ateinanti sekmadienė 9 val. šv. Mišios bus laikomos tretninkų intencija. Susirinkimas 2 val. pp. bažnyčioje.

Spalio 8 d. Eaton auditorijoje rengto koncerto parengimo "Čigonų Baronas" apyskaita

Gouta už bilietus	\$2502.00
Surinkta už programą	105.00
Viso pajamų	\$2607.00

"Pirmyn" choro kelionė	\$1007.20
Sales nuoma, aptarnavimas	340.76
Orkestras	282.20
A. Brazio už dalyvavimą	150.00
P. Steponavičiui kelionė prieš koncertą	60.00
Pasvyčiai Eaton auditorijoje	58.30
Sekmadienės pietūs, vakariene, sales nuoma	91.31
Skelbimai, programos, gėlės ir kita	80.20
Grimuotojas, akompaniatorius, susisiekimas, telefonas ir kt.	107.52

Viso išlaidų \$2177.49
 Likimo gryno pelno \$ 429.51
 Pagelbėjimams prie parengimo ir atsilankymams, o taip pat Čikagos Lietuvių Choriui "Pirmyn", choro vadovui muz. p. Steponavičiui, nuosirdi mūsų padėka.

Jūrų skaučių "Vandenė" rėmėjai.

Padėka
 Toronto lietuvių Caritas nuosirdžiai dėkoja mieliems lietuviams menininkams solistams: A. Ščepavičienei, Br. Marijošui, L. Jonaičiui, smuik. Stp. Kairiui, muz. S. Golevičiui, šv. Jono Kr. parop. chorui ir jo vadovui kun. B. Pacevičiui už gražią programą priekabdomine religingame koncerte. Jūsų pasiūlykimu Caritas buvo įgalintas sukelti lėšų kalėdiniam lietuvių ligonių laikymui ir kaikiurių sušilpimui.

Ta pačia proga Caritas užjaučia šlo. V. Zemelytę, taip pat sutikusią giedoti koncerte, bet tragiškai žuvusios jos mamytė, turėjusią išvykti į laido tuvas Amerikoje.

— Toronto. — Nustatyta, kad 1951-1953 m. laikotarpio Ontario provincijoje 14,8% mirimų priežastimi buvo vėžys. Iš 44.541 mirusio 6.613 mirė nuo vėžio. Mirtingumas nuo vėžio buvo 139,1 kiekvienam 100.000 gyventojų, kai bendras mirtingumas 9,37 kiekvienam 1.000.

J. Matulionio išleistuvės

Tris metus buvęs KLB Krašto Valdybos pirmininku, p. J. Matulionis, išrinktas Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto prezidiumo pirmininku, Toronte bus jau retesnis ir retesnis svecias. Prieš jam išvykstant ilgėsiams laikui į Europą grupės asmenų ir organizacijų iniciatyva sausio 6 d. ruošiamas išleistuvių vakaras.

Kvėčiami dalyvauti visų organizacijų atstovai bei nariai, smeniškieji bičiuliai ir Toronto bei apylinkių visuomenė.

Užrašyti prašoma ne vėliau sausio 3 d., antradienio, šiose vietose bei pas šiuos asmenis: abiejose Toronto klebonijose, "Tėviškės Ziburiuose", valgykloje "Tulpe", pas pp. O. Indrelicę, M. F. Yokubynienę, Br. Pabedinskienę, dr. S. Cepą, J. Novogrodskį ir J. R. Simonavičių.

Toliau gyvenančius yra paprašytos suregistuoti šių apylinkių valdybos: Hamiltono, St. Catharines, Londono, Wellando, Delhi ir Rodney. Kiti prašomi registruotis pas betkurioje augščiau nurodytoje įstaigoje ar pas kuri nors asmenį.

Smulkesnių žinių apie pobūvį bei tiksli pradžios valanda bus paskelbta sekantiame "T2" numery.

Išleistuvių rengimo k-tas.

Toronto liet. organizacijų žiniai

KLB Toronto apylinkės valdyba, pasiremdama apylinkių tarybų sudarymo taisyklių §5, praneša, kad kiekviena apylinkėje veikianti lietuvių organizacija, kuri pritaria KLB tikslams, gali siūsti savo atstovą į apylinkės tarybą.

Tam reikalui visos organizacijos prašomos iki sausio 5 d. imtinai paskirti tarybon nuolatinių atstovų su organizacijos raštišku įgaliojimu ir pranešti apie tai apylinkės valdybos pirmininkui. Kartu organizacija įmoka apylinkės išdininui numatytą \$10 mokesčių.

Gruodžio 18 d. išrinktoji 25 asmenų taryba kartu su atsistais organizacijų atstovais renkas pirmąjį sesijai sausio 8 d., sekmadienį, 4 val. pp. Lietuvių Namuose. Apylinkės v-ba.

Toronto apylinkės tarybos narių žiniai

KLB Toronto apylinkės tarybos pirmoji sesija šaukiama sausio 8 d., sekmadienį, 4 val. pp. Lietuvių Namuose.

Apylinkės valdyba.

Jaunesniųjų ateitininkų susirinkimas šaukiamas šį trečiadienį, gruodžio 28 d. 2 val. pp. Prisikėlimo parapijos patalpose, muzikos studijoje.

Kvėčiami berniukai ir mergaitės lankantieji pradžios mokyklą. Kuopos v-ba.

Trys Toronto archeologai kartu su Britų Archeologine Mokykla Jeruzalėje sekantys metų pradžioje tyrinėti biblijinio Jericho miesto griuvėsius. Ekspedicijos išlaidas padengs The Globe and Mail dienraštis, kuris ten kartu pasiūlysi vieną reporterį D. Spurgeon.

Didelis maisto perteklius

Kanada šiuo metu yra ypač susirūpinusi žemės ūkio gaminių pertekliumi. Feder - provincinėj 17-toj ž. ūkio konferencijoje Kanados ūkininkų federacijos pirm. Hannah pareiškė, kad šiuo metu maisto gaminių perteklius esąs didžiausias istorijoje. Pvz. kviečių gamyba pasaulio rinkoj š. m. pasiekė 7.300.000.000 bušelių, t.y. 6% daugiau nei pernai. Numatoma, kad sviesto perteklius busias 450.000.000 sv., o sultuotjimas padaugėsis 300.000.000 sv. Kanados vyriausybės žemės ūkio žinovai taip pat pareiškė pramatą dar didesnę ž. ūkio gaminių perteklių, nežūrint, kad jo kainos krisiančios. Ūkininkų atstovai kritikavo feder. vyriausybės ž. ūkio politiką, kad ji nerandanti rinkų užsieny. Didžiausia ūkininkų atarama esanti Kanados gyventojai, kurių pirkimo pajėgumas yra didelis.

Vyriausybės mokamas avansas už neparduotus kviečius \$1.500 esąs nepakankamas ir siūle mokėti 70¢ už kiekvieną neparduotą bušelį. Be to, jie siūle, kad kanadiečiai vartotojai mokėtų \$2.05 už bušelį, o užsienis bent \$1.55 ir susidariusį skirtumą padengtų feder. vyriausybe. Žemės ūkio ministeris J. G. Gardiner, pasveikinęs konferenciją, pareiškė, kad vyriausybė neturinti būdų sumažinti ž. ūkio gaminių perteklių ir nemananti keisti dabartinės politikos, nors visuomet primanti pasiūlymus. Esą iki šiol nuo 1944 m. vyriausybė kviečių augintojams išmokėjusi kaip paramą \$88.924.586, svies-

to gamintojams apie 6 mil. dol., kiaušiniū — \$733.025.

ANGLIKONAI GRĮŽTA KATALIKYBEN

Pastaruoju metu 5 žymūs D. Britanijos dvasininkai perėjo į K. Bažnyčią. Bene žymiausias jų yra W. Hannah. Apreiškimo organizacijos sekretorius, atstovaujaj 2000 anglikonų dvasininkų, palankių katalikybei ir vadinamų "popiežininkais". Dabar jis yra Romoje šv. Bedos kolegijoje ir rengiasi tapti katalikų kunigu. Neseniai jis paskelbė laiška, kuriame išdėsto savo atsisvertimo motyvus ir pabrėžia, kad anglikonų bandymai sudaryti protestantines grupes apjungiančią federaciją nesanti tikroji vienybė ir sudaranti naujas kliūtis tikrajai tikėjimo vienybei. Zymus atsivertėlis yra ir H. R. Williamson: rašytojas, dramaturgas, BBC televizijos komisijos pirmininkas. Jis irgi yra to pačios nuomonės, kad anglikonų jungimasis su protestantų grupėm nevedas į krikšč. vienybę ir kad Leonas XIII buvęs teisus paneigdamas anglikonų dvasininkų šventimų tikrumą.

— Bonna. — Vak. Vokietijos teismas ukrainietį Hrynuok nuteisė 10 mėn. kalėti už apgyvystę. Sniego operacijos vadovas Michailov paskelbė, jog jis esąs nubaustas už tai, jog norėjęs grįžti namo į Rava Ruskaja.

PIRMADIENĮ, SAUSIO 2 D. 8 val. vak.
SV. JONO KRISTYTOJO PARAPIJOS SALEJE
 Toronto liet. Caritas rengia pirmą po Naujų Metų

VAKARA

Gausus ir įdomus bufetas.
 Geras orkestras.
 Įžanga 75¢.

SAUSIO 2 D., PIRMADIENĮ,
PRISIKELIMO PARAPIJOS SALEJE
 rengiamas

B-A-L-I-U-S

Gros puikus orkestras.
 Veiks bufetas su minkštais ir kietais gėrimais.
 Pelnas skiriamas statybos reikalams.

Pradžia 8 val. vak.

Įėjimas \$1.

Parapijos Komitetas ir Moterų rėmėjų būrelis.

Dėmesio!

ŠEŠTADIENĮ, SAUSIO 7 D. 1956, TORONTO LIETUVIŲ CHORAS "VARPAS"
PRISIKELIMO PARAPIJOS AUDITORIJOJE RENGIA DIDELĮ

KAUKIŲ BALIŲ - MASKARADĄ

su trumpa programa, kurią išpildys "Varpo" vyrų choras.
Trys geriausi kostiumai bus premijuojami

Bufetas su kietais ir minkštais gėrimais ir šaltais užkandžiais.

Gros TLO "Trinitas".

Pradžia 7 v. v

Įėjimas tik \$1.

TL Choras "Varpas".

Better Business Bureau Inc.

nedaugeliui mūsų žmonių tepažįstama įstaiga. Tačiau visiems, kas eina į betkokių verslus, turi kokių piniginių reikalų su betkokiomis firmomis, ši įstaiga gali kartais ir labai padėti. Tai yra įstaiga, kuri turi davinius apie 2.000 firmų Toronte ir visoje Ontario provincijoje, o be to, palaiko ryšius su kitų provincijų bei miestų panašiomis įstaigomis. BBB įstaiga kiekviena perspės, jei jis būtų traukiamas į kokią biznį su apgavikų banda.

Naujesiems kanadiečiams per spėti BBB nurodo tokį atsitikimą. Vienas senesniai imigravęs vokiečiai susidomėjo skelbimu laikraštyje, kad yra parduodamas du arba trys sunkvežimiai už apie \$6.000, kartu garantuojant pirkėjui daugelį tūkstančių valandų darbo prie jūrų kelio statybos. Vokiečiai jau buvo inėšes \$1.000 čeki, bet laimė užsuko pasitikrinti į BBB. Pasirodė, kad tai yra tai įstaigai žinomas paieškomas apgavikas, kuris per savo bendrininką Toronte yra apgavęs apie 30 naujųjų ateivių, nusinėsdamas kiekvieno po \$2-3.000. Minėtas vokiečiai neįkluvo tik deka BBB.

Kiekvienam verslininkui partartina su ja turėti ryšį. Toronte šios įstaigos adresas yra 372 Bay St. Yra BBB skyriai taip pat Montrealy, Otavoje, Quebece, Calgary, Vancouverje, Winnipege ir Halifaxe.

Š. m. gruodžio mėn. 31 d. šv. Nikolajaus salėje, 770 Queen St. W. (įėjimas iš Bellwoods Ave.),

RENGIAMAS TRADICINIS

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Įvairi programa. Kieti ir minkšti gėrimai. Užkandžiai veiltui.
 Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto p. Beržinsko krautuvėje, 1212 Dundas St. W. ir "Atlantic" restorane, 1330 Dundas St. W.

Įėjimas: moterims \$2, studentams \$2, vyrams \$3.

Pradžia 7.30 val. vak.

L A S

Dr. Ancevičių yra ištikęs širdies priepuolis.

Jau antra savaitė jis gydomas ligoninėje.

Isakė ateiviams laukti himno

Gruodžio pradžioj Windsore 150 naujųjų ateivių buvo įteikti pilietybės dokumentai su įprastinėm iškilimėm. Daugumas naujųjų piliečių, atlikę priesaiką paliko iškilimų salę nelaukdami karalienės himno "God save the Queen". Teisėjas A. Legris, išdalinęs pilietybės liudijimus, pasakė trumpą kalbą, kad su pilietybe naujieji ateiviai,—daugumas trentiniai,— gavę "neįkainojamą lasvės dovaną" ir papeikė tuos, kurie pasiskubino palikti teismo salę. "Jei tai būtų įvykę prie pilietybės liudijimo išdavimą, būčiau pasiūles Otavai sulaukyti jiems liudijimų išdavimą keletai mėnesių" — pareiškė teisėjas. Už savaitės tas pats teisėjas įteikė kitai 150 ateivių grupėi pilietybės liudijimus. Kad neatsitiktų vėl tas pats, isakė naujesiems piliečiams laukti karalienės himno ir prie durų pastatė policininkus, kuriems buvo įsakyta atimti pilietybės liudijimus iš tų, kurie bandys išeiti iš salės prieš himno giedojimą. Niekas išėiti nebando, išskyrus rūkorus, kurie turėjo keletai minučių palikti pil. liudijimus policininko rankose.

Kardinolas Stefan Wyszynski

Lenkijos primas po operacijos jau pasveiko, bet nėra paleistas, kaip buvo žadėta Kurį laiką laikytas Sanoke, dabar jis perkeltas į Nazareto seserų vienuolyną Komanceje, į pietus nuo Sanoko, prie Cekoslovakijos sienos. Kardinolas vis dar tebėra policijos saugomas ir negali susisiekti su pasauliu. Tačiau buvo leista jį aplankyti Lodzės vyskupui Klepacz, kuris dabar eina Lenkijos vyskupų konferencijos pirmininko pareigas.

Išnuomojamas kambarys II-mo aukšte viengungiu-ei, šiltas vanduo visą laiką, galima naudotis virtuve. Prie College St. Tel. KE. 9308.

DABAR VISIEMS LAIKRODUKAI "WERMACHT" Anksčiau ir dabar gražūs ir tvirti /struck - waterproof/, 5-kių metų garantija, juodos ar baltos ciferlotos. Tokio kaina tik trumpam laikui: chrom. - pilieno \$29.95
 20 mikronų aukso \$33.95
 Lietuvių Importo firma
EDDY'S JEWELLER & WATCH REPAIR
 345 Clarence St., London, Ont.
 Siunčiame C.O.D. arba siunčiant pinigūs į anksto. Jei nepatiks galite nepirkti

Lietuvio advokato įstaiga

Victor D. ALKSNIŠ
 ADVOKATAS - NOTARAS
 62 RICHMOND ST. WEST
 ROOM 503
 /kampus Boy & Richmond/

TELEFONAI:
 Įstaigos: EM. 2-2585.
 Namų: ST. 8-5088.

Užsisakykite angliū

per
 Vytautę ir Sigitą AUSROTUS arba
 O. JONAITIENĘ
Tel. LL. 0527
 Skubus pristatymas.

BALTIC MOVERS & CARTAGE
 Baldų pervežimas Toronte ir tolimoms distancijoms. SĄLDYTVUVŲ pervežimo specialistai. Visas vežamas turmas apdraustas. Vežiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST. TEL. OL. 1403 TORONTO

MONTREAL, Que.

MONTREALIO SEIMELIO PREZIDIUMAS SV. KALĖDŲ IR 1956 NAUJUŲ METŲ PROGA NUOSIRDŽIAI SVEIKINA SEIMELIO NARIUS, VISAS MONTREALYJE VEIKIANČIAS LIETUVISKAS ORGANIZACIJAS IR VISUS MONTREALIO LIETUVIUS, LINKEDAMAS ASMENINES LAIMES IR ISTVERMES KOVOJE UŽ TAUTOS LAISVĘ.
 Montrealio Seimelio Prezidiumas.

Montrealio liuanistinės mokyklos gruodžio 17 d. paleistos šventių atostogų iki sausio 14 d. **AV parapijos komiteto** susirinkimas šaukimas gruodžio 30 d. 7.30 val. vak. klebonijoje. **Klubo eglutė.** Gruodžio 17 d. DLK Vytauto klubas surengė Montrealio lietuvių vaikams Kalėdų eglutę.

Prisirinko apie 300 vaikų ir gana daug tėvų, kad net nepildė salė. Programa prasidėjo 2 v. pp. Atidaromą žodį tarė klubo pirm. p. Skinkis labai gražiai pasveikindamas vaikus. Po to kalbėjo Rosemonto mokyklos vedėja p. Rimkevičienė. Atvažiavus Kalėdų seniui ir su vaikais pasikalbėjus apie dovanas ir brėdžius, vaikai buvo paprašyti pasirodyti ką moka.

Rosemonto mokyklos mokiniai pagiedojė gražių kalėdinių giesmių, pasakė eilėraščių ir pasakė labai gražių šokių. Visą vakarą labai gražiai dviems akordeonais grojo pp. Adamonis ir Baltuonis.

Kalėdų senis gražiomis ir gėromis dovanomis apdovanojo vaikus, o p. Skinkienė su padėjimais visus socialiai vaišino.

Klubo pirm. Skinkiu, cernomams, parengimo komisijai, Rosemonto mokykl. mokytojoms ir mokiniais nuosirdus aciū! P-lis.

Mokyklų eglutė. Montrealio liuanistinės mokyklos sausio 8 d. Aušros Vartų parapijos salėje ruošia Kalėdų eglutės vakarą. Programai ruošiasi visos mokyklos, žada būti graži ir įdomi programa, o Kalėdų senelis sako, kad dovanų tikrai gerų atveš.

P-lis.

Ponia Puniškiene išaudė labai gražų lietuvišką audeklą AV bažnyčios didžiajam altoriui už dengti. Klebonas širdingai dėkoja poniai Puniškienei ir jos šeimai.

AV parapijoj pakrikštijoti Jonušų ir Levinškų sūnus.

A. A. ADOLFUI MITALUI mirus,

reiškiame gilią užuojautą col. ROMUI ir visai šeimai

Toronto lietuviai studentai.

Skausmo ir liūdėsio valandoje dėl staigos

A. A. ADOLFO MITALO mirties,

reiškiu nuosirdžiai užuojautą poniai Mitalienei, jos sūnams, dukroms ir broliams.

A. Sibulis.

Ruošiamasi sveikatingumo auklėjimo savaitei

Kanados Sveikatingumo Lyga (Health League of Canada), veikianti Generalinio gubernatoriaus patronne, kasmet ruošia sveikatingumo auklėjimo savaitę visoje Kanadoje. Ateinančioji bus jau dvyliktoji iš eilės. Ji bus 1956 m. sausio mėn. pabaigoje. Sveikatingumo idėja Kanadoje skatinama visuomeniniu būdu, vadovaujant cionykščiomis sąlygomis įvairių konfesijų kunigams. Jų čia priskaitoma apie 7.000. Jie skatina tautinio sveikatingumo auklėjimo idėją skirtu laiku per pamokslus ir pranešimus bažnyčioje ir atitinkamas informacijas spaudoje, radijuje ir televizijoje. Šiuo reikalu pūrė Sveikatingumo Lygos veikia nuolatinis kunigų komitetas, kurį sudaro pagrindinių konfesijų bažnytinių organizacijų atstovai. Jame dalyvauja Toronte: Romos katalikų arkivyskupo, Anglikonų arkivyskupo, Baptistų Sąjungos, Liuterionių, Presbiterijonų ir United Bažnyčių atstovai, po vieną nuo kiekvienos. Sis kunigų komitetas posėdžiavo būsimosios sveikatingumo auklėjimo savaitės reikalu Sveikatingumo Lygos Toronte skyriaus buveinėje gruodžio 13 d. Jame dalyvavo, kitų atstovų tarpe, kardinolo McGuigan atstovas kun. dr. W. D. Muckle ir

Liuterionių Bažnyčios Kanados sinodo prezidento atstovas kun. dr. Kavolis. Konferencijos dalyviai pasidžiaugė, kad liuterionių atstovu Kanados Sveikatingumo Lygoje susidarė tarptautinis elementas. Iš jo pranešimo sužinota, kad Jungtinėje Liuterionių Bažnyčioje Amerikoje veikia tautinės parapijos 20 kalbomis. Dabar šių įvairių tautybių gyventojai Kanadoje gali būti vienuodu būdu pasiekti bendru jų tautinio sveikatingumo auklėjimo reikalu.

K.

HITLERIO VYR. BŪSTINĖ

Vokiečių spaudoje rašoma, kad garsusis Hitlerio "Wolfschanze" Rytprūsijoje, kuriame jis kūrė savo karinius planus ir iš kur ilgą laiką vadovavo visoms karinėms operacijoms, šiandien atrodo labai žiauriai. Buv. vyriausioji Hitlerio būstinė yra išsprogdinta ir visiškai apleista. Dar šiaip taip galima atpažinti aerodromą, iš kurio pakilęs po atentato grafas Staufenbergas atskrido į Berlyną ir mėgino praversti prieš Hitlerį sukilimą, nacių nepaprastai žiauriai numalšintą. O to barako, kuriame sprogo jo padėtoji pragaro mašina, dabar jau negalima atpažinti nė pamatu. Po aerodromo laukus ganosi karvės.

B. SERGAUTIS - Realtor

REAL ESTATE, GENERAL INSURANCE, MORTGAGES

Telefonas OL. 2426

Didelis žemės sklypas pasirinkimas Toronte ir užmiestyje. Paskolos stovybininkams geriausioms sąlygomis. Esame Toronte ir Kanados Real Estate Board'o nariais. Gaujame visus šios organizacijos namus padovimui, todėl perkant ar perdudant, kreipkitės pas mus efektyviam potarnovimui.

Mieliems klientams, pažįstamiems ir visiems lietuviams linkime
LAIMINGŲ 1956 METŲ.